

PRAVILNIK O PREHRAMBENIM I ZDRAVSTVENIM IZJAVAMA KOJE SE NAVODE NA DEKLARACIJI HRANE

(*"Sl. glasnik RS", br. 51/2018 i 103/2018*)

Predmet i područje primene

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se uslovi koje moraju da ispune prehrambene i zdravstvene izjave koje se navode na deklaraciji hrane, sa ciljem osiguravanja efikasnog funkcionisanja tržišta, uz istovremeno pružanje visokog nivoa zaštite potrošača.

Ovaj pravilnik primenjuje se na prehrambene (u daljem tekstu: nutritivna izjava) i zdravstvene izjave koje se navode u komercijalnoj komunikaciji prilikom označavanja, reklamiranja i prezentovanja hrane, namenjene:

- 1) isporuci krajnjem potrošaču;
- 2) snabdevanju ugostiteljskih objekata, kantina, bolnica, dečjih vrtića, škola, ustanova socijalne zaštite i drugih sličnih subjekata u poslovanju hranom koji hranu nude krajnjem potrošaču za direktnu konzumaciju.

U slučaju hrane koja nije upakovana (uključujući sveže proizvode kao što su voće, povrće ili hleb), pripremljene za prodaju krajnjem potrošaču ili za objekte za masovno usluživanje hrane gde se ta hrana pakuje na mestu prodaje na zahtev kupca, ili koja se pakuje sa namerom neposredne prodaje, ne primenjuju se odredbe ovog pravilnika koje se odnose na:

- 1) informacije o hranljivoj vrednosti hrane;
- 2) posebne uslove prilikom navođenja dozvoljene zdravstvene izjave kojom se ukazuje na važnost uravnotežene i raznovrsne ishrane i zdravog načina života;
- 3) količinu hrane i načinu njene konzumacije koji su potrebni za dobijanje korisnog efekta za koji se tvrdi da ta hrana ima.

Trgovački naziv, naziv brenda proizvoda ("robna marka") ili izmišljeni naziv koji se koristi prilikom označavanja, reklamiranja i prezentovanja hrane, a tumači se kao nutritivna ili zdravstvena izjava, može se koristiti pod uslovom da se uz takav naziv hrane navodi i nutritivna ili zdravstvena izjava na koju on upućuje u tom označavanju, reklamiranju i prezentovanju i da je izjava u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

Za generičke nazive koji se tradicionalno upotrebljavaju i ukazuju na posebnost određene kategorije hrane, odnosno pića, a koji bi mogli imati uticaja na zdravlje ljudi, subjekat u poslovanju hranom može tražiti izuzeće od odredbe propisane članom 1. stav 4. ovoga pravilnika. Zahtev za izuzeće dostavlja se ministarstvu nadležnom za poslove zdravlja (u daljem tekstu: Ministarstvo) o čemu ministar nadležan za poslove zdravlja (u daljem tekstu: ministar) donosi posebnu odluku na osnovu mišljenja Stručnog saveta, u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbednost hrane (u daljem tekstu: Zakon).

Definicije

Član 2

Za potrebe ovog pravilnika:

- 1) primenjuju se definicije hrane, subjekta u poslovanju hranom, stavljanje na tržište i krajnjeg potrošača definisane Zakonom;
- 2) primenjuje se definicija za dodatke ishrani definisana propisom kojim se uređuje oblast dodatka ishrani;

- 3) primenjuju se definicije za nutritivno deklarisanje, proteine, ugljene hidrate, šećere, masti, zasićene masne kiseline, mononezasićene masne kiseline, polinezasićene masne kiseline, vlakna i označavanje definisane propisima kojima su uređene oblasti dijetetskih proizvoda i deklarisanja, označavanja i reklamiranja hrane;
- 4) izjava (tvrdnja) označava bilo koju poruku ili prikaz koji nije obavezan u skladu sa propisima, uključujući slikovni, grafički ili simbolički prikaz u bilo kom obliku kojom se izjavljuje, sugeriše ili naznačava da ta hrana ima određena svojstva;
- 5) hranljive materije (nutrijenti) su proteini, ugljeni hidrati, masti, vlakna, natrijum, vitamini i minerali kao i supstance koje pripadaju ili su komponente navedenih kategorija u skladu sa odredbama propisa kojima se uređuje oblast deklarisanja, označavanja i reklamiranja hrane;
- 6) druge supstance jesu sve supstance, osim hranljivih materija, koje imaju nutritivni (prehrambeni) ili fiziološki efekat;
- 7) nutritivna (prehrambena) izjava je bilo koja izjava kojom se izjavljuje, sugeriše ili navodi na mišljenje da hrana ima posebna povoljna hranljiva svojstva zbog:
- (1) energetske vrednosti koju:
    - obezbeđuje,
    - obezbeđuje u smanjenoj odnosno povećanoj količini, ili
    - ne obezbeđuje;
  - (2) hranljivih sastojaka ili drugih sastojaka koje:
    - sadrži,
    - sadrži u smanjenoj ili povećanoj količini, ili
    - ne sadrži;
- 8) zdravstvena izjava je bilo koja izjava kojom se izjavljuje, ukazuje ili sugeriše da postoji veza između kategorije hrane, određene hrane ili jednog od njenih sastojaka i zdravlja;
- 9) izjava o smanjenju rizika od bolesti je bilo koja zdravstvena izjava kojom se izjavljuje, ukazuje ili sugeriše da konzumiranje određene kategorije hrane, određene hrane ili jednog od njenih sastojaka značajno smanjuje faktor rizika za razvoj bolesti kod ljudi.

Opšti principi za sve izjave

Član 3

Samo nutritivne ili zdravstvene izjave koje su u skladu sa odredbama ovog pravilnika, mogu se upotrebljavati kod označavanja, reklamiranja i prezentovanja hrane koja je stavljena na tržište.

Upotreba nutritivnih i zdravstvenih izjava ne sme:

- 1) biti netačna, dvosmislena ili obmanjujuća,
- 2) dovoditi do sumnje u bezbednost i/ili hranljivu vrednost ostale hrane,
- 3) podsticati ili tolerisati preteranu konzumaciju određene hrane,
- 4) navoditi, sugerisati ili ukazivati da uravnotežena i raznovrsna ishrana ne može da obezbedi potrebne količine hranljivih materija uopšteno. Izuzetak čini slučaj hranljivih materija čiju dovoljnu količinu ne može obezbediti izbalansirana i raznovrsna ishrana, uključujući i uslove njihove primene, može se doneti uzimajući u obzir posebno propisane uslove u Republici Srbiji,
- 5) upućivati rečima, slikama, grafičkim ili simboličkim prikazima (crtežima) na moguće promene u fiziološkim funkcijama organizma koje bi mogle izazvati strah kod potrošača.

Uslovi za upotrebu nutritivnih i zdravstvenih izjava

Član 4

Za hranu ili kategoriju hrane za koju su uspostavljeni prehrambeni profili dopušteno je navođenje nutritivnih ili zdravstvenih izjava samo ako je u skladu sa uslovima za upotrebu nutritivnih ili zdravstvenih izjava s obzirom na uspostavljene prehrambene profile.

Prehrambeni profili za hranu i/ili određene kategorije hrane utvrđuju se posebno uzimajući u obzir:

- 1) količine određenih hranljivih materija i ostalih supstanci sadržanih u hrani, kao što su masti, zasićene masne kiseline, transmasne kiseline, šećeri i so/ natrijum;
- 2) ulogu i važnost hrane (ili kategorija hrane) i njihov doprinos načinu ishrane stanovništva uopšteno ili, ako je to primereno, određenih rizičnih grupa, uključujući i decu;
- 3) ukupan sastav hranljivih materija u hrani, prisustvo hranljivih materija koje su naučno prepoznate kao materije koje imaju uticaja na zdravlje.

Prehrambeni profili moraju se zasnivati na opšteprihvaćenim naučnim saznanjima koja se odnose na povezanost ishrane i zdravlja.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, nutritivne izjave:

- 1) koje se odnose na smanjenu količinu masti, zasićenih masnih kiselina, trans-masnih kiselina, šećera i soli/natrijuma, mogu se navoditi bez upućivanja na prehrambene profile za specifične hranjive materije za koje se ta izjava navodi, samo pod uslovom da su u skladu sa odredbama ovog pravilnika;
- 2) koje se odnose na pojedinačnu hranjivu materiju prisutnu u značajnijoj količini u odnosu na količinu određenu prehrambenim profilom, mogu se navoditi pod uslovom da se izjava o toj specifičnoj hranljivoj supstanci navodi vrlo blizu, na istoj strani i podjednako istaknuta kao i sama izjava. Ta izjava glasi: "Visok udeo/sadržaj..." (naziv hranljive materije koja je prisutna u značajnijoj količini u odnosu na količinu određenu prehrambenim profilom).

Na pićima koja sadrže više od 1,2 vol % alkohola ne smeju se navoditi zdravstvene izjave.

Na pićima koja sadrže više od 1,2 vol % alkohola dozvoljene su samo nutritivne izjave koje se odnose na nizak udeo alkohola ili na smanjenje udela alkohola ili na smanjenje energetske vrednosti.

Opšti uslovi

Član 5

Upotreba nutritivnih i zdravstvenih izjava dozvoljena je samo pod sledećim uslovima:

- 1) ako je opšte prihvaćenim naučnim dokazima utvrđeno da prisustvo, odsustvo ili smanjena količina hranljivih materija ili drugih supstanci u hrani ili kategoriji hrane ima pozitivan hranljivi ili fiziološki efekat na organizam;
- 2) ako je hranljiva materija ili druga supstanca na koju se izjava odnosi:
  - (1) prisutna u konačnom proizvodu u značajnoj količini kako je to definisano posebnim propisima ili, gde takvi propisi ne postoje, u količini koja ima naučno dokazan pozitivan hranljivi ili fiziološki efekat na organizam naveden u izjavi;
  - (2) prisutna u smanjenoj količini ili nije prisutna u konačnom proizvodu, što ima pozitivan hranljivi ili fiziološki efekat na organizam, u skladu sa opšte prihvaćenim naučnim dokazima;
- 3) ako je hranljiva materija ili druga supstanca za koju je navedena izjava, u obliku koji omogućava njeno iskorišćavanje u organizmu, tamo gde je to primenljivo;
- 4) ako količina proizvoda za koju se razumno može očekivati da će biti konzumirana obezbeđuje značajnu količinu hranljive materije ili druge supstance na koju se odnosi izjava, kako je definisano posebnim propisima, ili ako takvi propisi ne postoje, značajnu količinu koja ima naučno dokazan pozitivan hranljivi ili fiziološki efekat na organizam;
- 5) ako su u skladu sa specifičnim uslovima propisanim u ovom pravilniku, za svaki pojedini slučaj.

Dopušteno je navođenje nutritivnih i zdravstvenih izjava samo ako prosečni potrošač može da razume korisne efekte navedene u izjavi.

Nutritivne i zdravstvene izjave odnose se na hranu pripremljenu za upotrebu u skladu sa uputstvima proizvođača.

Naučna zasnovanost izjava

Član 6

Nutritivne i zdravstvene izjave moraju biti zasnovane i potkrepljene opšteprihvaćenim naučnim dokazima.

Subjekti u poslovanju hranom koji navode nutritivne ili zdravstvene izjave imaju obavezu da opravdaju upotrebu izjave za određeni proizvod.

Ministarstvo može tražiti od subjekta u poslovanju hranom, koji hranu sa nutritivnom i zdravstvenom izjavom stavlja na tržište, da predoči sve relevantne podatke i dokumentaciju kojima se dokazuje usaglašenost sa ovim pravilnikom.

Informacije o hranljivim vrednostima hrane

Član 7

Označavanje hranljivih vrednosti obavezno je za proizvode za koje postoji nutritivna i/ili zdravstvena izjava, uz izuzetak generičkog (opšteg) oglašavanja. Informacije koje treba navesti uključuju informacije o energetske vrednosti i količinama masti, zasićenih masnih kiselina, ugljenih hidrata, šećera, proteina i soli. Ako za određenu hranljivu materiju (mononezasićene masne kiseline, polinezasićene masne kiseline, poliololi, skrob, vlakna, vitamini i minerali koji su prisutni u značajnim količinama) postoji nutritivna i/ili zdravstvena izjava, treba navesti količinu te hranljive materije, u skladu sa odredbama ovog pravilnika i propisa kojim se uređuje oblast deklarisanja, označavanja i reklamiranja hrane.

Količine materija na koje se odnosi nutritivna i/ili zdravstvena izjava, koje nisu navedene u nutritivnoj deklaraciji, moraju biti navedene u istom vidnom polju sa nutritivnom deklaracijom i na način utvrđen propisom kojim se uređuje oblast deklarisanja, označavanja i reklamiranja hrane. Merne jedinice koje se koriste za iskazivanje količine supstance moraju biti primerene svakoj pojedinoj supstanci.

Kod dodataka ishrani (dijetetski suplementi), nutritivne informacije navode se u skladu sa odredbama propisa kojim se uređuje zdravstvena ispravnost dijetetskih suplemenata.

Posebni uslovi za nutritivne izjave

Član 8

Na hrani je dopušteno navođenje isključivo nutritivnih izjava iz Priloga 1. ovog pravilnika ako ispunjavaju uslove propisane odredbama ovog pravilnika.

Prilog 1. odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Komparativne (uporedne) izjave

Član 9

U skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje način reklamiranja, kako bi se izbeglo dovođenje potrošača u zabludu, može se uporediti samo hrana iz iste kategorije, uzimajući u obzir asortiman hrane te kategorije. Može se navoditi samo razlika u količini hranljivih materija i/ili u energetske vrednosti, a poređenje se odnosi na istu količinu hrane.

Komparativnim nutritivnim izjavama upoređuje se sastav predmetne hrane sa čitavim asortimanom hrane iz iste te kategorije, koja nema sastav koji bi joj dopustio navođenje izjave, uključujući i hranu drugih robnih marki.

Posebni uslovi za zdravstvene izjave

Član 10

Zdravstvene izjave koriste se samo ako su u skladu sa opštim principima za sve izjave i posebnim zahtevima propisanim za zdravstvene izjave i ukoliko se nalaze na Listi odobrenih zdravstvenih izjava iz Priloga 2. ovog pravilnika koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Zdravstvene izjave koje se ne nalaze na Listi odobrenih zdravstvenih izjava, a nalaze se u procesu evaluacije u Evropskoj uniji (izjave na čekanju, engl. "on hold" izjave), razmatraju se u skladu sa procedurom provere usklađenosti zdravstvene izjave na proizvodu sa uslovima propisanim u ovom pravilniku.

Prilikom označavanja, prezentovanja i reklamiranja hrane, pored navođenja zdravstvene izjave, navode se i sledeće informacije:

- 1) izjava kojom se ukazuje na važnost uravnotežene i raznovrsne ishrane i zdravog načina života;
- 2) količina hrane i način njene konzumacije koji su potrebni za dobijanje korisnog efekta kakav se tvrdi da ta hrana ima;
- 3) tamo gde je to primenljivo, izjava namenjena osobama koje bi trebalo da izbegavaju tu hranu;
- 4) odgovarajuće upozorenje za proizvode za koje postoji verovatnoća da predstavljaju opasnost za zdravlje u slučaju preterane konzumacije.

Upućivanje na opšte, nespecifične koristi hranljive materije ili proizvoda za opšte zdravlje ili dobrobit u vezi sa zdravljem, dopušteno je samo ako je praćeno specifičnom odobrenom zdravstvenom izjavom iz Priloga 2. ovog pravilnika.

Lista odobrenih zdravstvenih izjava

Član 11

U Listi odobrenih zdravstvenih izjava navedeni su: vrsta zdravstvene izjave, hrana ili sastojak hrane, odobrena zdravstvena izjava, uslovi za korišćenje zdravstvene izjave, upozorenja vezana za zdravstvenu izjavu i referenca koja upućuje na mišljenja data u EFSA žurnalu (engl. EFSA Journal).

Ograničenja upotrebe određenih zdravstvenih izjava

Član 12

Nije dozvoljena upotreba zdravstvenih izjava koje:

- 1) sugerišu da bi zdravlje moglo biti pogoršano ako se ne konzumira ta hrana;
- 2) upućuju na brzinu gubitka telesne mase ili koliki je gubitak telesne mase;
- 3) upućuju na preporuke individualnih medicinskih stručnjaka, nutricionista ili dijetetičara i dobrovoljnih zdravstvenih udruženja.

Zdravstvene izjave izuzev onih koje se odnose na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje dece

Član 13

Mogu se navoditi samo zdravstvene izjave koje opisuju ili se odnose na:

- 1) delovanje neke hranljive materije ili drugih supstanci na rast, razvoj i funkcionisanje organizma;
- 2) psihološke funkcije ili ponašanje;

3) mršavljenje ili kontrolisanje telesne mase, ili smanjenje osećaja gladi, ili povećanje osećaja sitosti, ili smanjenje dostupne energije iz ishrane, u skladu sa propisom kojim se uređuje oblast zdravstvene ispravnosti dijetetskih proizvoda namenjenih za osobe na dijeti za mršavljenje.

Zdravstvene izjave iz stava 1. ovog člana mogu se navoditi uz prethodno podnošenje obaveštenja Ministarstvu u skladu sa odredbama Zakona:

- 1) ako se zasnivaju na opšteprihvaćenim naučnim dokazima;
- 2) ako ih prosečni potrošač dobro razume.

Pored zdravstvenih izjava iz stava 1. ovog člana mogu se koristiti i zdravstvene izjave koje su bazirane na novorazvijenim naučnim dokazima i sadrže uključen zahtev za zaštitu podataka.

Upotreba zdravstvene izjave iz stava 3. ovog pravilnika ograničava se na podnosioca zahteva za autorizacijom izjave na period od pet godina od dana stupanja na snagu odobrenja za korišćenje autorizovane izjave od strane EFSA. Nakon isteka tog perioda, autorizovana zdravstvena izjava može se koristiti, u skladu sa uslovima koji se na nju odnose, od strane bilo kojeg subjekta u poslovanju koji isporučuje hranu sa zdravstvenom izjavom na tržište.

Lista odobrenih autorizovanih zdravstvenih izjava navedena je u Prilogu 2a koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

U Listi odobrenih autorizovanih zdravstvenih izjava iz stava 5. ovog člana navedeni su: vrsta zdravstvene izjave, hrana ili sastojak hrane, odobrena zdravstvena izjava, uslovi za korišćenje zdravstvene izjave, upozorenja vezana za zdravstvenu izjavu, proizvođač, odnosno datum odobrenja autorizovane zdravstvene izjave i referenca koja upućuje na mišljenja data u EFSA žurnalu (engl. EFSA Journal).

Izjave o smanjenju rizika od neke bolesti i izjave koje se odnose na razvoj i zdravlje dece

Član 14

Izuzetno od odredaba propisa kojima se uređuje oblast deklarisanja, obeležavanja i reklamiranja hrane, da deklarisanje mora da se vrši na način kojim se hrani ne pripisuju osobine prevencije i lečenja bolesti ljudi, uz prethodno podnošenje obaveštenja Ministarstvu u skladu sa Zakonom, mogu se navoditi:

- 1) izjave o smanjenju rizika od neke bolesti;
- 2) izjave koje se odnose na razvoj i zdravlje dece.

Uz opšte zahteve utvrđene ovim pravilnikom i posebne uslove iz stava 1. ovog člana, pri označavanju, reklamiranju i prezentovanju hrane, mora se navesti izjava koja navodi da bolest, na koju se izjava odnosi, ima veći broj faktora rizika, tako da menjanje jednog od tih faktora rizika može, ali i ne mora imati koristan efekat.

Postupak prijavljivanja hrane sa zdravstvenim izjavama radi upisa u bazu podataka Ministarstva zdravlja

Član 15

Prilikom prvog stavljanja hrane sa zdravstvenom izjavom na tržište Republike Srbije, osim dijetetskih proizvoda i dodataka ishrani za koje je posebnim propisom uređena procedura odobravanja, subjekt u poslovanju hranom o tome obaveštava Ministarstvo.

Obrazac zahteva za podnošenje obaveštenja Ministarstvu o stavljanju hrane sa zdravstvenom izjavom na tržište Republike Srbije dat je u Prilogu 3. koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) podatke o nazivu i adresi subjekta u poslovanju hranom koji hranu sa zdravstvenom izjavom stavlja na tržište, a registrovan je u Republici Srbiji;

- 2) zdravstvenu izjavu iz Priloga 2. ovog pravilnika i podatke o količini hranljive ili druge materije zbog koje se navodi zdravstvena izjava (prilog dokaz: proizvođačka specifikacija, izveštaj o laboratorijskom ispitivanju i sl.);
- 3) tekst deklaracije na srpskom jeziku;
- 4) originalnu ambalažu ili idejno rešenje ambalaže;
- 5) dokaz o uplati republičke administrativne takse radi upisa u bazu podataka Ministarstva o prijavljenim zdravstvenim izjavama;
- 6) Kopiju rešenja o upisu privrednog subjekta u poslovanju hranom u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne subjekte.

Podaci iz podnetih obaveštenja se koriste u svrhe efikasnog monitoringa zdravstvenih izjava navedenih na hrani.

Prelazne i završne odredbe

Član 16

Subjekti u poslovanju hranom, koja na deklaraciji ima nutritivne i zdravstvene izjave uskladiće svoje poslovanje sa odredbama ovog pravilnika najkasnije do 31. decembra 2020. godine i od 1. januara 2021. godine na tržištu Republike Srbije se ne smeju naći prehrambeni proizvodi sa izjavama koje nisu usaglašene sa odredbama ovog pravilnika.

Odredba iz stava 1. ovog člana odnosi se i na subjekte u poslovanju dijetetskim proizvodima i dodacima ishrani za koje je posebnim propisom uređena procedura odobravanja i upisa u bazu podataka koje vodi Ministarstvo.

Hrana koja ima trgovački naziv ili naziv brenda proizvoda ("robna marka"), koji nisu usklađeni sa ovim pravilnikom, a koji su stavljeni na tržište Republike Srbije pre 1. januara 2017. godine, može se plasirati na tržište sve do 1. januara 2024. godine, nakon čega mora biti usklađena sa odredbama ovog pravilnika.

Član 17

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o prehrambenim i zdravstvenim izjavama koje se navode na deklaraciji hrane

("Sl. glasnik RS", br. 103/2018)

Prestanak važenja ranijeg proisa

Član 8[s1]

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi član 30. Pravilnika o deklarisanju i označavanju upakovanih namirnica ("Službeni glasnik RS", br. 4/04, 12/04 i 48/04) i čl. 13-21. Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti dijetetskih proizvoda ("Službeni glasnik RS", br. 45/10, 27/11, 50/12, 21/15, 75/15 i 7/17).

Član 9[s1]

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Prilog 1.

NUTRITIVNE IZJAVE I USLOVI KOJI SE NA NJIH PRIMENJUJU

MALA ENERGETSKA VREDNOST

Izjava da neka hrana ima malu energetska vrednost i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako taj proizvod ne sadrži više od 40 kcal (170 kJ) / 100 g u čvrstom stanju ili više od 20 kcal (80 kJ) / 100 ml u tečnom stanju. Za stonje zaslađivače primenjuje se ograničenje od 4 kcal (17 kJ) / porciji sa svojstvima zaslađivanja istovetnima 6 g saharoze (otprilike 1 kafena kašičica saharoze).

SMANJENA ENERGETSKA VREDNOST

Izjava da je neka hrana smanjene energetske vrednosti i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se navoditi samo ako je energetska vrednost u odnosu na istovrsnu ili srodnu hranu uobičajenog sastava smanjena najmanje za 30%, sa naznakom svojstva / svojstava koje / koja utiču na smanjenje ukupne energetske vrednosti te hrane.

BEZ ENERGETSKE VREDNOSTI

Izjava da je neka hrana bez energetske vrednosti i svaka tvrdnja za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako taj proizvod ne sadrži više od 4 kcal (17 kJ) / 100 ml. Za stonje zaslađivače primenjuje se ograničenje od 0,4 kcal (1,7 kJ) / porciji sa svojstvima zaslađivanja istovetnima 6 g saharoze (otprilike 1 kafena kašičica saharoze).

MALA KOLIČINA MASTI

Izjava da neka hrana ima malu količinu masti i svaka tvrdnja za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako taj proizvod ne sadrži više od 3 g masti na 100 g u čvrstom stanju ili više od 1,5 g masti na 100 ml u tečnom stanju (1,8 g masti na 100 ml za delimično obrano mleko).

BEZ MASTI

Izjava da je neka hrana bez masti i svaka tvrdnja za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako taj proizvod ne sadrži više od 0,5 g masti na 100 g ili na 100 ml. Međutim, zabranjuju se izjave izražene kao "x% bez masti".

MALA KOLIČINA ZASIĆENIH MASTI

Izjava da neka hrana ima malu količinu zasićenih masti i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako zbir zasićenih masnih kiselina i trans-masnih kiselina u tom proizvodu ne prelazi 1,5 g na 100 g u čvrstom stanju ili 0,75 g/100 ml u tečnom stanju, a ni u jednom slučaju zbir zasićenih masnih kiselina i trans-masnih kiselina ne sme davati više od 10% energije.

BEZ ZASIĆENIH MASTI

Izjava da je neka hrana bez zasićenih masti i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako zbir zasićenih masnih kiselina i trans-masnih kiselina ne prelazi 0,1 g zasićenih masnih kiselina na 100 g ili 100 ml.

MALA KOLIČINA ŠEĆERA

Izjava da neka hrana ima malu količinu šećera i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako taj proizvod ne sadrži više od 5 g šećera na 100 g u čvrstom stanju ili ne sadrži više od 2,5 g šećera na 100 ml u tečnom stanju.

BEZ ŠEĆERA

Izjava da je neka hrana bez šećera i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se navoditi ukoliko taj proizvod ne sadrži više od 0,5 g šećera na 100 g ili na 100 ml.

BEZ DODATOG ŠEĆERA

Izjava da je neka hrana bez dodatog šećera i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako taj proizvod ne sadrži nikakve dodatke monosaharide ni disaharide niti

bilo kakvu drugu hranu koja se koristi zbog svojih svojstava zaslađivanja. Ako su šećeri prirodno prisutni u toj hrani, na oznaci se mora pojaviti i sledeća naznaka: "SADRŽI PRIRODNO PRISUTNE ŠEĆERE".

SA MALOM KOLIČINOM NATRIJUMA/SOLI

Izjava da neka hrana ima malu količinu natrijuma/soli i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako taj proizvod ne sadrži više od 0,12 g natrijuma ili ekvivalentnu vrednost za so na 100 g ili na 100 ml (natrijum x 2,5 = so). Za vode, osim prirodnih mineralnih voda koje se uređene posebnim propisom ta vrednost ne bi smela prelaziti 2 mg natrijuma na 100 ml.

SA VRLO MALOM KOLIČINOM NATRIJUMA/SOLI

Izjava da neka hrana ima vrlo malu količinu natrijuma/soli i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako taj proizvod ne sadrži više od 0,04 g natrijuma ili ekvivalentnu vrednost za so na 100 g ili na 100 ml (natrijum x 2,5 = so). Ta izjava se ne sme koristiti za prirodne mineralne vode niti za druge vode za piće.

BEZ NATRIJUMA ILI BEZ SOLI

Izjava da je neka hrana bez natrijuma/soli i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako taj proizvod ne sadrži više od 0,005 g natrijuma ili ekvivalentnu vrednost za so na 100 g (natrijum x 2,5 = so).

BEZ DODATOG NATRIJUMA/SOLI

Izjava da je neka hrana bez dodatog natrijuma/soli i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako taj proizvod ne sadrži nikakav dodati natrijum / so ili neki drugi sastojak koji sadrži dodati natrijum / so i ukoliko proizvod ne sadrži više od 0,12 g natrijuma ili ekvivalentnu vrednost za so na 100 g ili na 100 ml (natrijum x 2,5 = so).

IZVOR VLAKANA

Izjava da je neka hrana izvor vlakana i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako taj proizvod sadrži najmanje 3 g vlakana na 100 g ili najmanje 1,5 g vlakana na 100 kcal.

BOGATA VLAKNIMA

Izjava da je neka hrana bogata vlaknima i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača (npr. "visok sadržaj vlakana"), može se stavljati samo ako taj proizvod sadrži najmanje 6 g vlakana na 100 g ili najmanje 3 g vlakana na 100 kcal.

IZVOR PROTEINA

Izjava da je neka hrana izvor proteina i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako najmanje 12% energetske vrednosti neke hrane potiče od proteina.

BOGATA PROTEINIMA

Izjava da je neka hrana bogata proteinima i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača (npr. "visok sadržaj proteina"), može se stavljati samo ako najmanje 20% energetske vrednosti neke hrane potiče od proteina.

IZVOR (NAZIV VITAMINA) I/ILI (NAZIV MINERALA)

Izjava da je neka hrana izvor vitamina i/ili minerala i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako taj proizvod sadrži najmanje značajnu količinu koja je definisana u propisu koji bliže uređuje oblast deklarisanja, označavanja i reklamiranja hrane.

BOGATA (NAZIV VITAMINA) I/ILI (NAZIV MINERALA)

Izjava da je neka hrana bogata vitaminima i/ili mineralima i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako taj proizvod sadrži najmanje dvostruku količinu "izvora (NAZIV VITAMINA) i/ili (NAZIV MINERALA)".

SADRŽI (NAZIV HRANLJIVE MATERIJE ILI DRUGE SUPSTANCE)

Izjava da neka hrana sadrži hranljivu materiju ili drugu supstancu za koju ovim pravilnikom nisu propisani specifični uslovi i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako je taj proizvod u skladu sa svim odredbama ovog pravilnika koje se mogu primeniti, a posebno s članom 5. ovog pravilnika za vitamine i minerale primenjuju se uslovi izjave "izvor...".

POVEĆANA KOLIČINA (NAZIV HRANLJIVE MATERIJE)

Izjava da je količina jedne ili više hranljivih materija, osim vitamina i minerala, povećana i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako taj proizvod ispunjava uslove za izjavu "izvor" i samo ako to povećanje količine iznosi najmanje 30% u odnosu na istovrsne proizvode.

SMANJENA KOLIČINA (NAZIV HRANLJIVE MATERIJE)

Izjava da je količina jedne ili više hranljivih materija smanjena i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se navoditi samo ako to smanjenje količine iznosi najmanje 30% u odnosu na slične proizvode, osim za mikronutrijente za koje je prihvatljiva i razlika od 10% u referentnim vrednostima utvrđenim propisom kojim se uređuje oblast deklarisanja, označavanja i reklamiranja i za natrijum ili ekvivalentnu vrednost soli (natrijum x 2,5 = so) kod kojih je prihvatljiva razlika od 25%.

Izjava: "SMANJENA KOLIČINA ZASIĆENIH MASTI" i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se navoditi samo ako:

1) je zbir zasićenih masnih kiselina i trans-masnih kiselina u proizvodu najmanje 30% niži od zbira zasićenih masnih kiselina i trans-masnih kiselina u sličnom proizvodu

i

2) ako je sadržaj trans-masnih kiselina u proizvodu jednak ili manji nego u sličnom proizvodu.

Izjava: "SMANJENA KOLIČINA ŠEĆERA" i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se stavljati samo ako taj proizvod ima istu ili manju energetska vrednost od sličnog proizvoda.

LIGHT (LAGANO)

Izjava da je neki proizvod "light" (lagano) i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, sledi iste uslove kao što su uslovi utvrđeni za pojam "smanjena količina...". Tu izjavu mora da prati i naznaka jedne ili više karakteristika koje daju hrani to svojstvo "light" (npr. "smanjena količina šećera / masti").

PRIRODNA/PRIRODNO

Kada neka hrana prirodno ispunjava uslove utvrđene u ovom prilogu za upotrebu nutritivnih izjava, može se koristiti pojam "prirodna / prirodno" kao prefiks izjave.

IZVOR OMEGA-3 MASNIH KISELINA

Izjava da je neka hrana izvor omega-3 masnih kiselina i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se navoditi samo ako proizvod sadrži najmanje 0,3 g alfa - linolenske kiseline na 100 g i na 100 kcal ili najmanje 40 mg zbirne količine eikozapentaenske i dokozaheksaenske kiseline na 100 g i na 100 kcal.

BOGATA OMEGA-3 MASNIM KISELINAMA

Izjava da je neka hrana bogata omega-3 masnim kiselinama i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se navoditi samo ako proizvod sadrži najmanje 0,6 g alfa-linolenske kiseline na 100 g i na 100 kcal ili najmanje 80 mg zbirne količine eikozapentaenske i dokozaheksaenske kiseline na 100 g i na 100 kcal.

BOGATO MONONEZASIĆENIM MASTIMA

Izjava da je neka hrana bogata mononezasićenim mastima i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se navoditi ukoliko najmanje 45% od ukupnih količina masnih kiselina prisutnih u proizvodu potiče od mononezasićenih masnih kiselina, pod uslovom da mononezasićene masne kiseline osiguravaju više od 20% energetske vrednosti proizvoda.

BOGATO POLINEZASIĆENIM MASTIMA

Izjava da je neka hrana bogata polinezasićenim mastima i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se navoditi ukoliko najmanje 45% od ukupne količine masnih kiselina prisutnih u proizvodu potiče od polinezasićenih masnih kiselina, pod uslovom da polinezasićene masne kiseline osiguravaju više od 20% energetske vrednosti proizvoda.

BOGATO NEZASIĆENIM MASTIMA

Izjava da je neka hrana bogata nezasićenim mastima i svaka izjava za koju je verovatno da ima isto značenje za potrošača, može se navoditi ukoliko najmanje 70% od ukupne količine masnih kiselina prisutnih u proizvodu potiče od nezasićenih masnih kiselina, pod uslovom da nezasićene masne kiseline osiguravaju više od 20% energetske vrednosti proizvoda.

Prilog 2.

LISTA ODOBRENIH ZDRAVSTVENIH IZJAVA

Red. br.	Vrsta zdravstvene izjave	Hranljivi sastojak/ supstanca/hrana/ kategorija hrane	Zdravstvena izjava	Uslovi korišćenja zdravstvene izjave	Upozorenja vezana za zdravstvenu izjavu	Referenca mišljenja EFSA-e Journal
1.	13.1	Aktivni uglj	Aktivni uglj doprinosi smanjenju prekomernog nadimanja posle jela.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja sadrži 1 g aktivnog uglja po porciji. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže upotrebom 1 g aktivnog uglja najmanje 30 minuta pre obroka i 1 g ubrzo nakon obroka.		2011;9(4):2049
2.	13.1	α - linolenska kiselina (engl. ALA)	ALA doprinosi održavanju normalnog nivoa holesterola u krvi.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je najmanje izvor ALA, prema nutritivnoj izjavi "Izvor omega - 3 -masnih kiselina", kako je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom od 2 g ALA.		2009;7(9):1252, 2011;9(6):2203
3.	13.1	Arabinoksilan proizveden iz endosperma pšenice	Konзумiranje arabinoksilana kao dela obroka doprinosi smanjenju porasta nivoa glukoze u krvi, nakon tog obroka.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja sadrži najmanje 8 g vlakana bogatih arabinoksilanom proizvedenih iz endosperma pšenice (najmanje 60% arabinoksilana po težini) na 100 g prisutnih ugljenih hidrata u količinski određenoj porciji kao delu obroka. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže uzimanjem vlakana bogatih arabinoksilanom proizvedenih iz endosperma pšenice kao dela obroka.		2011;9(6):2205

4.	13.1	Vlakna iz zrna ječma	Vlakna zrna ječma doprinose povećanju mase stolice.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je najmanje bogata tom vrstom vlakana prema nutritivnoj izjavi "bogata vlaknima", kako je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika.		2011;9(6):2249
5.	13.1	Beta-glukani	Beta-glukani doprinose održavanju normalnog nivoa holesterola u krvi.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja sadrži najmanje 1 g beta-glukana iz ovsa, mekinja ovsa, ječma, mekinja ječma ili iz njihove smeše po količinski određenoj porciji. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom od 3 g beta-glukana iz ovsa, mekinja ovsa, ječma, mekinja ječma ili iz mešavine ovih beta-glukana.		2009;7(9):1254, 2011;9(6):2207
6.	13.1	Beta-glukani iz ovsa i ječma	Konzumacija beta-glukana iz ovsa ili ječma, kao dela obroka, doprinosi smanjenju porasta nivoa glukoze u krvi posle obroka.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja sadrži najmanje 4 g beta-glukana iz ovsa i ječma na svakih 30 g dostupnih ugljenih hidrata po porciji kao dela obroka. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže uzimanjem beta-glukana iz ovsa ili ječma kao dela obroka.		2011;9(6):2207
7.	13.1	Betain	Betain doprinosi normalnom metabolizmu homocisteina.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja sadrži najmanje 500 mg betaina po količinski određenoj porciji. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom od 1,5 g betaina.	Za korišćenje izjave, potrošaču treba dati informaciju da se dnevnim unosom više od 4 g betaina može značajno povećati nivo holesterola u krvi.	2011;9(4):2052
8.	13.1	Biotin	Biotin doprinosi normalnoj psihološkoj funkciji.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine biotina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1728
9.	13.1	Biotin	Biotin doprinosi normalnom metabolizmu makronutrijenata.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine biotina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1209, 2010;8(10):1728

10.	13.1	Biotin	Biotin doprinosi normalnom funkcionisanju nervnog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine biotina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1209
11.	13.1	Biotin	Biotin doprinosi održavanju normalne kose.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine biotina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1209, 2010;8(10):1728
12.	13.1	Biotin	Biotin doprinosi održavanju normalne kože.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine biotina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1209, 2010;8(10):1728
13.	13.1	Biotin	Biotin doprinosi održavanju normalne sluzokože.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine biotina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1209
14.	13.1	Biotin	Biotin doprinosi održavanju normalnog energetskeg metabolizma.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine biotina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1209
15.	13.1	Kalcijum	Kalcijum doprinosi normalnoj funkciji mišića.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine kalcijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1210
16.	13.1	Kalcijum	Kalcijum doprinosi normalnoj neurotransmisiji (prenoš nervnih impulsa).	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine kalcijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1210
17.	13.1	Kalcijum	Kalcijum doprinosi normalnoj	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine		2009;7(9):1210

			funkciji enzima za varenje.	kalcijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		
18.	13.1	Kalcijum	Kalcijum je potreban za održavanje normalnih kostiju.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine kalcijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1210, 2009;7(9):1272, 2010;8(10):1725, 2011;9(6):2203
19.	13.1	Kalcijum	Kalcijum je potreban za održavanje normalnih zuba.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine kalcijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1210, 2010;8(10):1725, 2011;9(6):2203
20.	13.1	Kalcijum	Kalcijum ima ulogu u procesu deobe i diferencijacije ćelija.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine kalcijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1725
21.	13.1	Kalcijum	Kalcijum doprinosi normalnom održavanju energetskog metabolizma.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine kalcijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1210
22.	13.1	Kalcijum	Kalcijum doprinosi normalnom zgrušavanju krvi.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine kalcijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1210
23.	13.1	Rastvori ugljenih hidrata i elektrolita	Rastvori ugljenih hidrata i elektrolita doprinose izdržljivosti tokom produženog i napornog vežbanja.	Izjava može da se koristi ukoliko rastvor ugljenih hidrata i elektrolita sadrži 80-350 kcal/l iz ugljenih hidrata i najmanje 75% energije se obezbeđuje iz ugljenih hidrata koji izazivaju brzi glikemijski odgovor, kao što su glukoza, polimeri glukoze i saharoza. Takođe, treba da sadrže 20 mmol/l - 50 mmol/l (460 mg/l - 1150 mg/l) natrijuma, uz osmolalitet rastvora između 200-330 m Osm/kg vode.		2011;9(6):2211

24.	13.1	Rastvori ugljenih hidrata i elektrolita	Rastvori ugljenih hidrata i elektrolita pojačavaju apsorpciju vode u toku fizičkih aktivnosti.	Izjava može da se koristi ukoliko rastvor ugljenih hidrata i elektrolita sadrži 80-350 kcal/l iz ugljenih hidrata i najmanje 75% energije se obezbeđuje iz ugljenih hidrata koji izazivaju brzi glikemijski odgovor, kao što su glukoza, polimeri glukoze i saharoza. Takođe, treba da sadrže 20 mmol/l - 50 mmol/l (460 mg/l - 1150 mg/l) natrijuma, uz osmolalitet rastvora između 200-330 m Osm/kg vode.		2011;9(6):2211
25.	13.1	Hitozan	Hitozan doprinosi održavanju normalnog nivoa holesterola u krvi.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja obezbeđuje dnevni unos od 3 g hitozana. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom od 3 g hitozana.		2011;9(6):2214
26.	13.1	Hlorid	Hlorid doprinosi normalnom varenju stvaranjem hlorovodonične kiseline u želucu.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine hlorida koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I/ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika	Izjava ne može da se koristi za hlorid iz natrijum hlorida.	2010;8(10):1764
27.	13.1	Holin	Holin doprinosi održavanju normalne funkcije jetre.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja sadrži najmanje 82,5 mg holina na 100 g ili 100 ml ili u pojedinačnoj porciji hrane.		2011;9(4):2056, 2011;9(6):2203
28.	13.1	Holin	Holin doprinosi normalnom metabolizmu homocisteina.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja sadrži najmanje 82,5 mg holina na 100 g ili 100 ml ili u pojedinačnoj porciji hrane.		2011;9(4):2056
29.	13.1	Holin	Holin doprinosi normalnom metabolizmu masti.	Izjava može da se koristiti samo za hranu koja sadrži najmanje 82,5 mg holina na 100 g ili 100 ml ili u pojedinačnoj porciji hrane.		2011;9(4):2056
30.	13.1	Hrom	Hrom doprinosi normalnom metabolizmu makronutrijenta.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine hroma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1732
31.	13.1	Hrom	Hrom doprinosi održavanju normalnog	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine hroma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR		2010;8(10):1732, 2011;9(6):2203

			nivoa glukoze u krvi.	(NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		
32.	13.1	Bakar	Bakar doprinosi održavanju normalnog energetskeg metabolizma.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine bakra koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1211, 2011;9(4):2079
33.	13.1	Bakar	Bakar doprinosi normalnom funkcionisanju nervnog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine bakra koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1211, 2011;9(4):2079
34.	13.1	Bakar	Bakar doprinosi normalnom funkcionisanju imunog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine bakra koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1211, 2011;9(4):2079
35.	13.1	Bakar	Bakar doprinosi normalnoj pigmentaciji kose.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine bakra koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1211
36.	13.1	Bakar	Bakar doprinosi normalnoj pigmentaciji kože.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine bakra koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1211
37.	13.1	Bakar	Bakar doprinosi održavanju normalnog vezivnog tkiva.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine bakra koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1211
38.	13.1	Bakar	Bakar doprinosi normalnom transportu gvožđa u organizmu.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine bakra koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1211

39.	13.1	Bakar	Bakar doprinosi zaštiti ćelija od oksidativnog stresa.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine bakra koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1211
40.	13.1	Kreatin	Kreatin poboljšava fizičke sposobnosti / performanse tela u uzastopnim kratkotrajnim vežbama jakog intenziteta.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja obezbeđuje dnevni unos od 3 g kreatina. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom od 3 g kreatina.	Izjava može da se koristi samo za hranu namenjenu odraslim osobama koje se bave fizičkim vežbama jakog intenziteta.	2011;9(7):2303
41.	13.1	Dokozaheksaenska kiselina (engl. DHA)	DHA doprinosi održavanju normalne funkcije mozga.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja sadrži najmanje 40 mg DHA na 100g i 100 kcal. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom od 250 mg DHA.		2010;8(10):1734, 2011;9(4):2078
42.	13.1	Dokozaheksaenska kiselina (engl. DHA)	DHA doprinosi održavanju normalnog vida.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja sadrži najmanje 40 mg DHA na 100 g i 100 kcal. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom od 250 mg DHA.		2010;8(10):1734, 2011;9(4):2078
43.	13.1	Eikozapentaenska i dokozaheksaenska kiselina (engl. EPA/ DHA)	EPA i DHA doprinose normalnoj funkciji srca.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine EPA i DHA koja je navedena u nutritivnoj izjavi "Izvor omega 3- masnih kiselina", iz Priloga 1. ovog pravilnika Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom od 250 mg EPA i DHA.		2010;8(10):1796, 2011;9(4):2078
44.	13.1	Fluorid	Fluorid doprinosi održavanju mineralizacije zuba.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine fluorida koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1212, 2010;8(10):1797
45.	13.1	Folat	Folat ima ulogu u procesu deobe ćelije.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine folata koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI		2009;7(9):1213, 2010;8(10):1760

				(NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		
46.	13.1	Folat	Folat doprinosi normalnoj psihološkoj funkciji.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine folata koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1760
47.	13.1	Folat	Folat doprinosi normalnoj sintezi aminokiselina.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine folata koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1760
48.	13.1	Folat	Folat doprinosi normalnoj funkciji imunog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine folata koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1213
49.	13.1	Folat	Folat doprinosi normalnom metabolizmu homocisteina.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine folata koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1213
50.	13.1	Folat	Folat doprinosi rastu majčinog tkiva tokom trudnoće.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine folata koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1213
51.	13.1	Folat	Folat doprinosi smanjenju umora i iscrpljenosti.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine folata koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1760
52.	13.1	Folat	Folat doprinosi normalnom stvaranju krvi.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine folata koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1213

53.	13.1	Hrana sa malim ili smanjenim sadržajem zasićenih masnih kiselina	Smanjenje unosa zasićenih masti doprinosi održavanju normalnog nivoa holesterola u krvi.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja ima mali sadržaj zasićenih masnih kiselina kako je navedeno u nutritivnoj izjavi: "Mala količina zasićenih masti" ili za hranu koja ima smanjenu količinu zasićenih masnih kiselina, kako je navedeno u nutritivnoj izjavi "Smanjena količina (naziv hranljive materije)", iz Priloga 1. ovog pravilnika		2011;9(4):2062
54.	13.1	Hrana sa malim ili smanjenim sadržajem natrijuma	Smanjenje unosa natrijuma doprinosi održavanju normalnog krvnog pritiska.	Izjava može da se koristi samo za hranu sa malim sadržajem natrijuma/soli kako je navedeno u nutritivnoj izjavi "S malom količinom natrijuma/soli" ili smanjenim sadržajem natrijuma /soli kako je navedeno u nutritivnoj izjavi "Smanjena količina (naziv hranljive materije)", iz Priloga 1. ovog pravilnika		2011;9(6):2237
55.	13.1	Glukomanan (konjac mannan)	Glukomanan uz energetski restriktivnu dijetu doprinosi gubitku telesne težine.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja sadrži 1 g glukomanana po porciji. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom 3 g glukomanana u tri doze po 1 g, uzeto sa 1-2 čaše vode, pre jela i uz energetski restriktivnu dijetu.	Potrebno je dati upozorenje o gušenju kod ljudi sa poteškoćama u gutanju ili ako se uzima bez dovoljnog unosa tečnosti - savet o uzimanju velike količine vode kako bi sastojak stigao do želuca.	2010;8(10):1798
56.	13.1	Glukomanan (konjac mannan)	Glukomanan doprinosi održavanju normalnog nivoa holesterola u krvi.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja osigurava dnevni unos od 4 g glukomanana. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom od 4 g glukomanana.	Potrebno je dati upozorenje o gušenju kod ljudi sa poteškoćama u gutanju ili ako se uzima bez dovoljnog unosa tečnosti - savet o uzimanju velike količine vode kako bi sastojak stigao do želuca.	2009;7(9):1258, 2010;8(10):1798
57.	13.1	Guar guma	Guar guma doprinosi održavanju normalnog nivoa holesterola u krvi.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja osigurava dnevni unos od 10 g guar gume. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom od 10 g guar gume.	Potrebno je dati upozorenje o gušenju kod ljudi sa poteškoćama u gutanju ili ako se uzima bez dovoljnog unosa tečnosti - savet o uzimanju velike količine vode kako bi sastojak stigao do želuca.	2010;8(2):1464

58.	13.1	Hidroksipropil metilceluloza (engl. HPMC)	Konзумiranje hidroksipropil metilceluloze sa obrokom doprinosi smanjenju porasta nivoa glukoze u krvi posle obroka.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja sadrži 4 g HPMC po količinski određenoj porciji kao delu obroka. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže uzimanjem pojedinačne porcije od 4 g HPMC kao deo obroka.	Potrebno je dati upozorenje o gušenju kod ljudi sa poteškoćama u gutanju ili ako se uzima bez dovoljnog unosa tečnosti - savet o uzimanju velike količine vode kako bi sastojak stigao do želuca.	2010;8(10):1739
59.	13.1	Hidroksipropil metilceluloza (engl. HPMC)	Hidroksipropil metilceluloza doprinosi održavanju normalnog nivoa holesterola u krvi.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja osigurava dnevni unos od 5 g HPMC. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom od 5 g HPMC.	Potrebno je dati upozorenje o gušenju kod ljudi sa poteškoćama u gutanju ili ako se uzima bez dovoljnog unosa tečnosti - savet o uzimanju velike količine vode kako bi sastojak stigao do želuca.	2010;8(10):1739
60.	13.1	Jod	Jod doprinosi normalnoj proizvodnji tiroidnih hormona i normalnoj funkciji štitaste žlezde.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine joda koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1214, 2010;8(10):1800
61.	13.1	Jod	Jod doprinosi normalnom funkcionisanju nervnog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine joda koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1800
62.	13.1	Jod	Jod doprinosi normalnoj kognitivnoj funkciji.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine joda koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1800
63.	13.1	Jod	Jod doprinosi održavanju normalnog energetskeg metabolizma.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine joda koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1214, 2010;8(10):1800
64.	13.1	Jod	Jod doprinosi održavanju normalne kože.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine joda koja je navedena u		2009;7(9):1214

				nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		
65.	13.1	Gvožđe	Gvožđe ima ulogu u procesu deobe ćelija.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine gvožđa koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1215
66.	13.1	Gvožđe	Gvožđe doprinosi održavanju normalnog energetskeg metabolizma.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine gvožđa koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1215, 2010;8(10):1740
67.	13.1	Gvožđe	Gvožđe doprinosi normalnoj funkciji imunog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine gvožđa koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1215
68.	13.1	Gvožđe	Gvožđe doprinosi normalnoj kognitivnoj funkciji.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine gvožđa koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1215
69.	13.1	Gvožđe	Gvožđe doprinosi smanjenju umora i iscrpljenosti.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine gvožđa koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1740
70.	13.1	Gvožđe	Gvožđe doprinosi normalnom stvaranju crvenih krvnih zrnaca i hemoglobina.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine gvožđa koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1215, 2010;8(10):1740
71.	13.1	Gvožđe	Gvožđe doprinosi normalnom transportu kiseonika u telu.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine gvožđa koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI		2009;7(9):1215, 2010;8(10):1740

				(NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		
72.	13.1	Laktaza (enzim)	Enzim laktaza olakšava varenje laktoze kod osoba koje imaju problem pri varenju laktoze.	Izjava može da se koristi samo za dodatke ishrani, sa minimalnom dozom od 4500 FCC (Food Chemicals Codex) jedinica ¹ sa savetom osobama da ih uzmu sa svakim obrokom koji sadrži laktozu.	Potrošaču treba dati informaciju da je tolerancija na laktozu promenljiva i da potraže savet o ulozi laktoze u ishrani.	2009;7(9):1236, 2011;9(6):2203
73.	13.1	Laktuloza	Laktuloza doprinosi ubrzanju prolaska crevnog sadržaja kroz creva.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja sadrži 10g laktuloze po porciji. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže konzumiranjem pojedinačne porcije od 10g laktuloze dnevno.		2010;8(10):1806
74.	13.1	Linolna kiselina (engl. LA)	Linolna kiselina doprinosi održavanju normalnog nivoa holesterola u krvi.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja osigurava najmanje 1,5 g linolne kiseline (LA) na 100 g i na 100 kcal. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom od 10 g LA.		2009;7(9):1276, 2011;9(6):2235
75.	13.1	Žive jogurtne kulture	Žive kulture u jogurtu ili fermentisanom mleku poboljšavaju varenje laktoze iz tog proizvoda kod osoba koje imaju problem sa varenjem laktoze.	Izjava može da se koristi ako jogurt ili fermentisano mleko sadrže najmanje 10 ⁸ Colony Forming Unit (CFU) živih starter mikroorganizama (<i>Lactobacillus delbrueckii</i> subsp. <i>bulgaricus</i> and <i>Streptococcus thermophilus</i>) po gramu ² .		2010;8(10):1763
76.	13.1	Magnezijum	Magnezijum ima ulogu u procesu deobe ćelije.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine magnezijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1216
77.	13.1	Magnezijum	Magnezijum doprinosi normalnoj psihološkoj funkciji.	Izjava može da se koristiti samo za hranu koja je izvor najmanje one količine magnezijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1807
78.	13.1	Magnezijum	Magnezijum doprinosi održavanju	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine magnezijuma koja je		2009;7(9):1216

			normalnih kostiju.	navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		
79.	13.1	Magnezijum	Magnezijum doprinosi održavanju normalnih zuba.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine magnezijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1216
80.	13.1	Magnezijum	Magnezijum doprinosi ravnoteži elektrolita.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine magnezijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1216
81.	13.1	Magnezijum	Magnezijum doprinosi normalnoj sintezi proteina.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine magnezijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1216
82.	13.1	Magnezijum	Magnezijum doprinosi smanjenju umora i iscrpljenosti.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine magnezijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1807
83.	13.1	Magnezijum	Magnezijum doprinosi normalnom energetskom metabolizmu.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine magnezijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1216
84.	13.1	Magnezijum	Magnezijum doprinosi normalnoj funkciji mišića.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine magnezijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1216, 2010;8(10):1807
85.	13.1	Magnezijum	Magnezijum doprinosi normalnom funkcionisanju nervnog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine magnezijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I		2009;7(9):1216

				/ ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		
86.	13.1	Mangan	Mangan doprinosi održavanju normalnog energetskeg metabolizma.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine mangana koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1217, 2010;8(10):1808
87.	13.1	Mangan	Mangan doprinosi normalnom stvaranju vezivnog tkiva.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine mangana koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1808
88.	13.1	Mangan	Mangan doprinosi zaštiti ćelija od oksidativnog stresa.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine mangana koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1217
89.	13.1	Mangan	Mangan doprinosi održavanju normalnih kostiju.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine mangana koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1217
90.	13.1	Zamena obroka za kontrolu telesne mase (zamenski obrok)	Zamena jednog obroka dnevno u sklopu energetske restriktivne dijeta zamenskim obrokom doprinosi održavanju telesne mase nakon gubitka kilograma.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja odgovara propisanim zahtevima za hranu za osobe na dijeti za mršavljenje za grupu proizvoda koji su namenjeni kao zamena za jedan ili više obroka u toku dana. Koristan efekat može se postići ukoliko se umesto jednog obroka dnevno koristi zamenski obrok.		2010;8(2):1466
91.	13.1	Zamena obroka za kontrolu telesne mase (zamenski obrok)	Zamena dva obroka dnevno u sklopu energetske restriktivne dijeta zamenskim obrokom doprinosi gubitku telesne mase.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja odgovara propisanim zahtevima za hranu za osobe na dijeti za mršavljenje za grupu proizvoda koji su namenjeni kao zamena za jedan ili više obroka u toku dana. Koristan efekat može se postići ukoliko se umesto		2010;8(2):1466

				dva obroka dnevno koristi zamenski obrok.		
92.	13.1	Meso ili riba	Meso ili riba doprinosi poboljšanju apsorpcije gvožđa kada se jede sa drugom hranom koja sadrži gvožđe.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja sadrži najmanje 50 g mesa ili ribe u pojedinačnoj porciji. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže konzumiranjem 50 g mesa ili ribe zajedno sa hranom koja sadrži ne-hem oblik gvožđa.		2011;9(4):2040
93.	13.1	Melatonin	Melatonin doprinosi skraćenju vremena potrebnog da zaspate.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja sadrži 1 mg melatonina po porciji. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže uzimanjem 1 mg melatonina neposredno pre spavanja.		2011;9(6):2241
94.	13.1	Melatonin	Melatonin doprinosi ublažavanju subjektivnih osećaja povezanih sa promenom vremenskih zona pri putovanju avionom.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja sadrži najmanje 0,5 mg melatonina po količinski određenoj porciji. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže minimalnim unosom od 0,5 mg neposredno pre spavanja prvog dana putovanja i sledećih nekoliko dana po dolasku na odredište.		2010;8(2):1467
95.	13.1	Molibden	Molibden doprinosi normalnom metabolizmu aminokiselina sa sumporom.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine molibdena koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1745
96.	13.1	Crveni pirinač fermentisan gljivicom <i>Monascus purpureus</i>	Monakolin K iz fermentisanog crvenog pirinča doprinosi održavanju normalnog nivoa holesterola u krvi.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja obezbeđuje dnevni unos 10 mg monakolina K iz fermentisanog crvenog pirinča. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom 10 mg monakolina K iz fermentisanog crvenog pirinča. ³		2011;9(7):2304
97.	13.1	Mononezasićene i / ili polinezasićene masne kiseline (engl. MUFA/PUFA)	Zamena zasićenih masti sa nezasićenim mastima u ishrani doprinosi održavanju normalnog nivoa holesterola u	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je bogata nezasićenim kiselinama kako je navedeno u nutritivnoj izjavi "Bogato nezasićenim mastima", kako je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika.		2011;9(4):2069, 2011;9(6):2203

			krvi [MUFA i PUFA su nezasićene masti].			
98.	13.1	Niacin	Niacin doprinosi normalnoj psihološkoj funkciji.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine niacina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1757
99.	13.1	Niacin	Niacin doprinosi održavanju normalnog energetskeg metabolizma.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine niacina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1224, 2010;8(10):1757
100.	13.1	Niacin	Niacin doprinosi normalnoj funkciji nervnog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine niacina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1224
101.	13.1	Niacin	Niacin doprinosi održavanju normalne kože.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine niacina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1224, 2010;8(10):1757
102.	13.1	Niacin	Niacin doprinosi održavanju normalne sluzokože (mucous membrane).	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine niacina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1224, 2010;8(10):1757
103.	13.1	Niacin	Niacin doprinosi smanjenju umora i iscrpljenosti.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine niacina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1757
104.	13.1	Vlakna iz ovsenog zrna	Vlakna iz ovsenog zrna doprinose povećanju volumena stolice.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je najmanje bogata tom vrstom vlakana prema nutritivnoj izjavi "Bogato vlaknima", kako je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika.		2011;9(6):2249

105.	13.1	Oleinska kiselina	Zamena zasićenih masti u ishrani sa nezasićenim mastima doprinosi održavanju normalnog nivoa holesterola u krvi. Oleinska kiselina je nezasićena mast.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je bogata nezasićenim masnim kiselinama kako je navedeno u nutritivnoj izjavi "Bogato nezasićenim mastima", kako je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika.		2011;9(4):2043
106.	13.1	Polifenoli maslinovog ulja	Polifenoli maslinovog ulja doprinose zaštiti lipida u krvi od oksidativnog stresa.	Izjava može da se koristi samo za maslinovo ulje koje sadrži najmanje 5 mg hidroksitirozola i njegovih derivata (npr. oleoeuropein kompleks i tirozol) u 20 g maslinovog ulja. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom 20 g maslinovog ulja. ⁴		2011;9(4):2033
107	13.1	Pantotenska kiselina	Pantotenska kiselina doprinosi normalnoj mentalnoj sposobnosti	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine pantotenske kiseline koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1218, 2010;8(10):1758
108	13.1	Pantotenska kiselina	Pantotenska kiselina doprinosi normalnoj sintezi i metabolizmu steroidnih hormona, vitamina D i nekih neurotransmitera.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine pantotenske kiseline koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1218
109.	13.1	Pantotenska kiselina	Pantotenska kiselina doprinosi smanjenju umora i iscrpljenosti.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine pantotenske kiseline koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1758
110.	13.1	Pantotenska kiselina	Pantotenska kiselina doprinosi održavanju normalnog energetskog metabolizma.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine pantotenske kiseline koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1218

111.	13.1	Pektini	Uzimanje pektina uz obrok doprinosi smanjenju porasta glukoze u krvi posle jela.	Izjava se može koristiti samo za hranu koja sadrži 10 g pektina po količinski određenoj porciji. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže uzimanjem 10 g pektina kao deo obroka.	Potrebno je dati upozorenje o gušenju kod ljudi sa poteškoćama u gutanju ili ako se uzima bez dovoljnog unosa tečnosti - savet o uzimanju velike količine vode kako bi sastojak stigao do želuca.	2010;8(10):1747
112.	13.1	Pektini	Pektini doprinose održavanju normalnog nivoa holesterola u krvi.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja osigurava dnevni unos 6 g pektina. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom od 6 g pektina.	Potrebno je dati upozorenje o gušenju kod ljudi sa poteškoćama u gutanju ili ako se uzima bez dovoljnog unosa tečnosti - savet o uzimanju velike količine vode kako bi sastojak stigao do želuca.	2010;8(10):1747, 2011;9(6):2203
113.	13.1	Fosfor	Fosfor doprinosi normalnoj funkciji ćelijskih membrana.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine fosfora koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1219
114.	13.1	Fosfor	Fosfor doprinosi održavanju normalnih kostiju.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine fosfora koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1219
115.	13.1	Fosfor	Fosfor doprinosi održavanju normalnih zuba.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine fosfora koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1219
116.	13.1	Fosfor	Fosfor doprinosi održavanju normalnog energetskog metabolizma.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine fosfora koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1219
117.	13.1	Biljni steroli i biljni stanoli	Biljni steroli/stanoli doprinose održavanju	Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom najmanje 0,8 g biljnih sterola/stanola.		2010;8(10):1813, 2011;9(6):2203

			normalnog nivoa holesterola u krvi.			
118.	13.1	Kalijum	Kalijum doprinosi održavanju normalnog krvnog pritiska.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine kalijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(2):1469
119.	13.1	Kalijum	Kalijum doprinosi normalnoj funkciji mišića.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine kalijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(2):1469
120.	13.1	Kalijum	Kalijum doprinosi normalnom funkcionisanju nervnog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine kalijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(2):1469
121.	13.1	Protein	Proteini doprinose održavanju normalnih kostiju.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je najmanje izvor proteina prema nutritivnoj izjavi IZVOR PROTEINA, kao što je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika.		2010;8(10):1811, 2011;9(6):2203
122.	13.1	Protein	Proteini doprinose održavanju mišićne mase.	Izjava može da se koristiti samo za hranu koja je najmanje izvor proteina prema nutritivnoj izjavi IZVOR PROTEINA, kao što je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika.		2010;8(10):1811, 2011;9(6):2203
123.	13.1	Protein	Proteini doprinose povećanju mišićne mase.	Izjava može da se koristiti samo za hranu koja je najmanje izvor proteina prema nutritivnoj izjavi IZVOR PROTEINA, kao što je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika.		2010;8(10):1811, 2011;9(6):2203
124.	13.1	Nesvarljivi skrob	Zamena svarljivog skroba nesvarljivim skrobom u obroku doprinosi smanjenju porasta glukoze u krvi	Izjava može da se koristi samo za hranu u kojoj je svarljivi skrob zamenjen nesvarljivim skrobom tako da je sadržaj nesvarljivog skroba najmanje 14% ukupnog skroba. ⁵		2011;9(4):2024

			nakon tog obroka.			
125.	13.1	Riboflavin (Vitamin B2)	Riboflavin doprinosi normalnom metabolizmu gvožđa.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine riboflavina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1814
126.	13.1	Riboflavin (Vitamin B2)	Riboflavin doprinosi održavanju normalnog energetskog metabolizma.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine riboflavina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1814
127.	13.1	Riboflavin (Vitamin B2)	Riboflavin doprinosi održavanju normalnih crvenih krvnih zrnaca.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine riboflavina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1814
128.	13.1	Riboflavin (Vitamin B2)	Riboflavin doprinosi normalnom funkcionisanju nervnog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine riboflavina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1814
129.	13.1	Riboflavin (Vitamin B2)	Riboflavin doprinosi održavanju normalne kože.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine riboflavina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1814
130.	13.1	Riboflavin (Vitamin B2)	Riboflavin doprinosi održavanju normalne sluzokože.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine riboflavina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1814
131.	13.1	Riboflavin (Vitamin B2)	Riboflavin doprinosi održavanju normalnog vida.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine riboflavina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1814

132.	13.1	Riboflavin (Vitamin B2)	Riboflavin doprinosi smanjenju umora i iscrpljenosti.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine riboflavina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1814
133.	13.1	Riboflavin (Vitamin B2)	Riboflavin doprinosi zaštiti ćelija od oksidativnog stresa.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine riboflavina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1814
134.	13.1	Vlakna raži	Vlakna raži doprinose normalnoj funkciji creva.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je najmanje bogata tom vrstom vlakana prema nutritivnoj izjavi "Bogato vlaknima ", kako je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika.		2011;9(6):2258
135.	13.1	Selen	Selen doprinosi normalnoj funkciji štitaste žlezde.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine selena koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1220, 2010;8(10):1727
136.	13.1	Selen	Selen doprinosi normalnoj funkciji imunog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine selena koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1220, 2010;8(10):1727
137.	13.1	Selen	Selen doprinosi održavanju normalne kose.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine selena koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1727
138.	13.1	Selen	Selen doprinosi održavanju normalnih noktiju.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine selena koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1727
139.	13.1	Selen	Selen doprinosi normalnoj	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine selena koja je navedena u		2009;7(9):1220

			spermatogene zi.	nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		
140.	13.1	Selen	Selen doprinosi zaštiti ćelija od oksidativnog stresa.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine selena koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1220, 2010;8(10):1727
141.	13.1	Zamene za šećer, npr. intenzivni zaslađivači; ksilitol, sorbitol, manitol, maltitol, laktitol, izomalt, eritritol, sukraloza i polidekstroza; D-tagatoza i izomaltuloza	Konzumiranje hrane/pića koja sadrže <naziv zamene za šećer> umesto šećera (*) doprinosi održavanju mineralizacije zuba * U slučaju D-tagatoze i izomaltuloze reč "šećera" treba zameniti rečima "drugih šećera".	Za korišćenje izjave, šećeri u hrani i piću (koji snižavaju pH plaka na ispod 5,7) treba da budu zamenjeni zamenama za šećer npr. intenzivnim zaslađivačima; ksilitolom, sorbitolom, manitolom, maltitolom, laktitolom, izomaltom, eritritolom, D-tagatozom, izomaltulozom, sukralozom ili polidekstrozom, ili njihovom kombinacijom, u količinama takvim da konzumiranje takve hrane i pića ne snižava pH plaka ispod 5.7 za vreme i do 30 minuta nakon konzumacije.		2011;9(4):2076, 2011;9(6):2229
142.	13.1.	Zamene za šećer, npr. intenzivni zaslađivači; ksilitol, sorbitol, manitol, maltitol, laktitol, izomalt, eritritol, sukraloza i polidekstroza; D-tagatoza i izomaltuloza	Konzumiranje hrane/pića koja sadrže <naziv zamene za šećer> umesto šećera (*) doprinosi manjem skoku nivoa glukoze u krvi posle jela u poređenju sa hranom/pićem koji sadrže šećer *U slučaju D-tagatoze i izomaltuloze reč "šećera" treba zameniti rečima "drugih šećera".	Ova izjava se koristi kada su šećeri u hrani i piću zamenjeni zamenama za šećer npr. intenzivnim zaslađivačima; ksilitolom, sorbitolom, manitolom, maltitolom, laktitolom, izomaltom, eritritolom, sukralozom ili polidekstrozom ili njihovom kombinacijom tako da hrana i piće sadrže snižene količine šećera do količine na koju se odnosi izjava SMANJENA KOLIČINA (NAZIV HRANLJIVE MATERIJE) kao što je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika. U slučaju D-tagatoze i izomaltuloze, oni treba da zamene ekvivalentnu količinu ostalih šećera u istom odnosu kako je navedeno u izjavi SMANJENA KOLIČINA (NAZIV HRANLJIVE MATERIJE) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2011;9(4):2076, 2011;9(6):2229
143.	13.1	Guma za žvakanje bez šećera	Guma za žvakanje bez šećera doprinosi	Izjava može da se koristi samo za gumu za žvakanje koja je u skladu sa uslovima upotrebe izjave "BEZ		2009;7(9):1271, 2011;9(4):2072, 2011;9(6):2266

			održavanju mineralizacije zuba.	ŠEĆERA" kao što je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže žvakanjem, najmanje 20 minuta, posle jela ili pića.		
144.	13.1	Guma za žvakanje bez šećera	Guma za žvakanje bez šećera doprinosi neutralizaciji kiselina plaka.	Izjava može da se koristi samo za gumu za žvakanje koja je u skladu sa uslovima upotrebe izjave BEZ ŠEĆERA kao što je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže žvakanjem, najmanje 20 minuta, posle jela ili pića.		2009;7(9):1271, 2011;9(6):2266
145.	13.1	Guma za žvakanje bez šećera	Guma za žvakanje bez šećera doprinosi smanjenju suvoće usta.	Izjava može da se koristi samo za gumu za žvakanje koja je u skladu sa uslovima upotrebe izjave BEZ ŠEĆERA kao što je navedeno u Prilogu I ovoga Pravilnika. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže konzumiranjem gume za žvakanje kad god se pojavi osećaj suvoće usta.		2009;7(9):1271
146.	13.1	Guma za žvakanje bez šećera sa karbamidom	Guma za žvakanje bez šećera s karbamidom neutrališe kiseline plaka efikasnije u odnosu na gume za žvakanje bez šećera i karbamida.	Izjava može da se koristi samo za gumu za žvakanje koja je u skladu sa uslovima upotrebe izjave BEZ ŠEĆERA kao što je navedeno u Prilogu I ovoga Pravilnika. Izjava može da se koristi ukoliko svaki komad gume za žvakanje bez šećera sadrži najmanje 20 mg karbamida. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže žvakanjem, najmanje 20 minuta, posle jela ili pića.		2011;9(4):2071
147.	13.1	Tiamin	Tiamin doprinosi normalnoj psihološkoj funkciji.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine tiamina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1755
148.	13.1	Tiamin	Tiamin doprinosi normalnom funkcionisanju nervnog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine tiamina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1222

149.	13.1	Tiamin	Tiamin doprinosi normalnoj funkciji srca.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine tiamina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1222
150.	13.1	Tiamin	Tiamin doprinosi održavanju normalnog energetskeg metabolizma.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine tiamina koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1222
151.	13.1	Vitamin A	Vitamin A ima ulogu u procesu specijalizovanj a diferenciranja ćelija.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina A koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1221
152.	13.1	Vitamin A	Vitamin A doprinosi normalnom metabolizmu gvožđa.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina A koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1221
153.	13.1	Vitamin A	Vitamin A doprinosi normalnoj funkciji imunog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina A koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1222, 2011;9(4):2021
154.	13.1	Vitamin A	Vitamin A doprinosi održavanju normalne kože.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina A koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1221, 2010;8(10):1754
155.	13.1	Vitamin A	Vitamin A doprinosi održavanju normalne sluzokože.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina A koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1221, 2010;8(10):1754
156.	13.1	Vitamin A	Vitamin A doprinosi održavanju	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine		2009;7(9):1221, 2010;8(10):1754

			normalnog vida.	vitamina A koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		
157.	13.1	Vitamin B12	Vitamin B12 ima ulogu u procesu deobe ćelija.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B12 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1223, 2010;8(10):1756
158.	13.1	Vitamin B12	Vitamin B12 doprinosi normalnom funkcionisanju nervnog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B12 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):4114
159.	13.1	Vitamin B12	Vitamin B12 doprinosi normalnoj psihološkoj funkciji.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B12 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):4114
160.	13.1	Vitamin B12	Vitamin B12 doprinosi normalnom metabolizmu homocisteina.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B12 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):4114
161.	13.1	Vitamin B12	Vitamin B12 doprinosi normalnoj funkciji imunog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B12 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1223
162.	13.1	Vitamin B12	Vitamin B12 doprinosi smanjenju umora i iscrpljenosti.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B12 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):4114
163.	13.1	Vitamin B12	Vitamin B12 doprinosi normalnom stvaranju crvenih krvnih zrnaca.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B12 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I		2009;7(9):1223

				/ ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		
164.	13.1	Vitamin B12	Vitamin B12 doprinosi održavanju normalnog energetskeg metabolizma.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B12 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1223
165.	13.1	Vitamin B6	Vitamin B6 doprinosi normalnoj psihološkoj funkciji.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B6 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1759
166.	13.1	Vitamin B6	Vitamin B6 doprinosi normalnoj sintezi cisteina.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B6 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1759
167.	13.1	Vitamin B6	Vitamin B6 doprinosi normalnom metabolizmu homocisteina.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B6 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1759
168.	13.1	Vitamin B6	Vitamin B6 doprinosi održavanju normalnog energetskeg metabolizma.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B6 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1759
169.	13.1	Vitamin B6	Vitamin B6 doprinosi normalnoj funkciji imunog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B6 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1225
170.	13.1	Vitamin B6	Vitamin B6 doprinosi normalnom funkcionisanju nervnog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B6 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1225

171.	13.1	Vitamin B6	Vitamin B6 doprinosi normalnom metabolizmu proteina i glikogena.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B6 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1225
172.	13.1	Vitamin B6	Vitamin B6 doprinosi regulaciji hormonske aktivnosti.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B6 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1225
173.	13.1	Vitamin B6	Vitamin B6 doprinosi smanjenju umora i iscrpljenosti.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B6 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1759
174.	13.1	Vitamin B6	Vitamin B6 doprinosi normalnom stvaranju crvenih krvnih zrnaca.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina B6 koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1225
175.	13.1	Vitamin C	Vitamin C doprinosi normalnoj psihološkoj funkciji.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina C koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1815
176.	13.1	Vitamin C	Vitamin C doprinosi održavanju normalnog energetskeg metabolizma.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina C koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1226, 2010;8(10):1815
177.	13.1	Vitamin C	Vitamin C doprinosi normalnom funkcionisanju nervnog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina C koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1226
178.	13.1	Vitamin C	Vitamin C povećava	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine		2009;7(9):1226

			apsorpciju gvožđa.	vitamina C koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		
179.	13.1	Vitamin C	Vitamin C doprinosi normalnoj funkciji imunog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina C koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1226, 2010;8(10):1815
180.	13.1	Vitamin C	Vitamin C doprinosi regeneraciji redukovanog oblika vitamina E.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina C koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1815
181.	13.1	Vitamin C	Vitamin C doprinosi smanjenju umora i iscrpljenosti.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina C koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1815
182.	13.1	Vitamin C	Vitamin C doprinosi normalnom stvaranju kolagena za normalnu funkciju desni.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina C koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1226
183.	13.1	Vitamin C	Vitamin C doprinosi normalnom stvaranju kolagena za normalnu funkciju hrskavice.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina C koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1226
184.	13.1	Vitamin C	Vitamin C doprinosi normalnom stvaranju kolagena za normalnu funkciju kostiju.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina C koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1226
185.	13.1	Vitamin C	Vitamin C doprinosi normalnom stvaranju kolagena za	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina C koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI		2009;7(9):1226

			normalnu funkciju kože.	(NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		
186.	13.1	Vitamin C	Vitamin C doprinosi normalnom stvaranju kolagena za normalnu funkciju krvnih sudova.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina C koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1226
187.	13.1	Vitamin C	Vitamin C doprinosi normalnom stvaranju kolagena za normalnu funkciju zuba.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina C koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1226
188.	13.1	Vitamin C	Vitamin C doprinosi zaštiti ćelija od oksidativnog stresa.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina C koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1226, 2010;8(10):1815
189.	13.1	Vitamin C	Vitamin C doprinosi održavanju normalne funkcije imunog sistema za vreme i nakon intenzivne fizičke aktivnosti.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina C koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1226
190.	13.1	Vitamin D	Vitamin D doprinosi normalnoj apsorpciji / iskorišćenju kalcijuma i fosfora.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina D koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1227, 2011;9(6):2203
191	13.1	Vitamin D	Vitamin D doprinosi normalnom nivou kalcijuma u krvi.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina D koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1227, 2011;9(6):2203
192.	13.1	Vitamin D	Vitamin D ima ulogu u procesu deobe ćelija.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina D koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI		2009;7(9):1227

				(NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		
193.	13.1	Vitamin D	Vitamin D doprinosi normalnoj funkciji imunog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina D koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(2):1468
194.	13.1	Vitamin D	Vitamin D doprinosi održavanju normalne funkcije mišića.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina D koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(2):1468
195.	13.1	Vitamin D	Vitamin D doprinosi održavanju normalnih kostiju.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina D koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1227, 2009;7(9):1272
196.	13.1	Vitamin D	Vitamin D doprinosi održavanju normalnih zuba.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina D koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1227
197.	13.1	Vitamin E	Vitamin E doprinosi zaštiti ćelija od oksidativnog stresa.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina E koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1816
198.	13.1	Vitamin K	Vitamin K doprinosi održavanju normalnih kostiju.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina K koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1228
199.	13.1	Vitamin K	Vitamin K doprinosi normalnom zgrušavanju krvi.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina K koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1228

200.	13.1	Orasi	Orasi doprinose poboljšanju elastičnosti krvnih sudova.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja obezbeđuje dnevni unos 30 g oraha. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom 30 g oraha.		2011;9(4):2074
201.	13.1	Voda	Voda doprinosi održavanju normalne regulacije telesne temperature.	Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže konzumiranjem najmanje 2,0 l vode dnevno, iz svih izvora. Izjava može da se koristi samo za vodu koja je u skladu sa propisima kojima je regulisana oblast ispravnosti, kvaliteta i drugih zahteva za prirodnu mineralnu vodu, prirodnu izvorsku vodu i stonu vodu i oblasti ispravnosti vode za piće.		2011;9(4):2075
202.	13.1	Voda	Voda doprinosi održavanju normalnih fizičkih i kognitivnih funkcija.	Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže konzumiranjem najmanje 2,0 l vode dnevno, iz svih izvora. Izjava može da se koristi samo za vodu koja je u skladu sa propisima kojima je regulisana oblast ispravnosti, kvaliteta i drugih zahteva za prirodnu mineralnu vodu, prirodnu izvorsku vodu i stonu vodu i oblasti ispravnosti vode za piće.		2011;9(4):2075
203.	13.1	Vlakna pšeničnih mekinja	Vlakna pšeničnih mekinja doprinose povećanju volumena stolice.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je najmanje bogata tom vrstom vlakana prema nutritivnoj izjavi "Bogato vlaknima", kako je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika.		2010;8(10):1817
204.	13.1	Vlakna pšeničnih mekinja	Vlakna pšeničnih mekinja doprinose ubrzanju prolaska crevnog sadržaja.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je najmanje bogata tom vrstom vlakana prema nutritivnoj izjavi "Bogato vlaknima", kako je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom najmanje 10 g vlakana pšeničnih mekinja.		2010;8(10):1817
205.	13.1	Cink	Cink doprinosi normalnom kiselinsko-	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u		2009;7(9):1229

			baznom metabolizmu.	nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		
206.	13.1	Cink	Cink doprinosi normalnoj sintezi DNK.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1229, 2010;8(10):1819
207.	13.1	Cink	Cink ima ulogu u procesu deobe ćelija.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1229, 2010;8(10):1819
208.	13.1	Cink	Cink doprinosi normalnoj sintezi proteina.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1819
209.	13.1	Cink	Cink doprinosi normalnom metabolizmu makronutrijenata.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1819
210.	13.1	Cink	Cink doprinosi normalnom metabolizmu ugljenih hidrata.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1819
211.	13.1	Cink	Cink doprinosi normalnoj funkciji imunog sistema.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1229
212.	13.1	Cink	Cink doprinosi normalnoj kognitivnoj funkciji.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI		2009;7(9):1229

				(NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		
213.	13.1	Cink	Cink doprinosi normalnom metabolizmu masnih kiselina.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1229
214.	13.1	Cink	Cink doprinosi normalnom metabolizmu vitamina A.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1229
215.	13.1	Cink	Cink doprinosi održavanju normalnih kostiju	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1229
216.	13.1	Cink	Cink doprinosi održavanju normalne kose.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1819
217.	13.1	Cink	Cink doprinosi održavanju normalne kože.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1819
218.	13.1	Cink	Cink doprinosi održavanju normalnih noktiju.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1819
219.	13.1	Cink	Cink doprinosi održavanju normalnog vida.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1229

220.	13.1	Cink	Cink doprinosi normalnoj plodnosti i reprodukciji.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1229
221.	13.1	Cink	Cink doprinosi održavanju normalnog nivoa testosterona u krvi.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2010;8(10):1819
222.	13.1	Cink	Cink doprinosi zaštiti ćelija od oksidativnog stresa.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine cinka koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		2009;7(9):1229
223	13.1	Alfa-ciklodekstrin	Alfa-ciklodekstrin, kao sastavni deo obroka sa skrobom doprinosi smanjenju porasta nivoa glukoze u krvi nakon tog obroka.	Izjava može da se koristi za hranu koja sadrži najmanje 5 g alfa-ciklodekstrina na 50 g skroba kao deo obroka. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže konzumiranjem alfa - ciklodekstrina kao dela obroka.		2010;8(2):1479, 2012;10(6):2713
224.	13.1	Dokozaheksaenska kiselina (engl. DHA)	DHA doprinosi održavanju normalnog nivoa triglicerida u krvi.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja obezbeđuje dnevni unos od 2 g DHA i koji sadrži DHA u kombinaciji sa eikozapentaenskom kiselinom (EPA). Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom 2 g DHA. Kod dodataka ishrani i / ili obogaćene hrane, potrošač se mora informisati da se ne prelazi dnevni unos 5 g EPA i DHA u kombinaciji.	Izjava ne sme da se koristi za dečiju hranu.	2010;8(10):1734
225.	13.1	Fruktoza	Fruktoza dovodi do manjeg porasta nivoa glukoze u krvi u odnosu na namirnice koje sadrže saharozu ili glukozu.	Izjava može da se koristi samo za zaslađenu hranu ili pića u kojima je 30% glukoze i /ili saharoze zamenjeno fruktozom.		2011;9(6):2223

226.	13.1	Eikozapentaenska i dokozaheksaenska kiselina (engl. EPA/DHA)	DHA i EPA doprinose održavanju normalnog krvnog pritiska.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja obezbeđuje dnevni unos od 3 g DHA i EPA. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnom unosom 3 g DHA i EPA. Kod dodatka ishrani i / ili obogaćene hrane, potrošač se mora informisati da se ne prelazi dnevni unos 5 g EPA i DHA u kombinaciji.	Izjava ne sme da se koristi za dečiju hranu.	2009; 7(9); 1263, 2010;8(10):1796
227.	13.1	Eikozapentaenska i dokozaheksaenska kiselina (engl. EPA/DHA)	DHA i EPA doprinose održavanju normalnog nivoa triglicerida u krvi.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja obezbeđuje dnevni unos od 2 g DHA u kombinaciji sa eikozapentaenskom kiselinom (EPA). Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnom unosom 2 g DHA i EPA. Kod dodatka ishrani i / ili obogaćene hrane, potrošač se mora informisati da se ne prelazi dnevni unos 5 g EPA i DHA u kombinaciji.	Izjava ne sme da se koristi za dečiju hranu.	2009; 7(9); 1263, 2010;8(10):1796
228.	13.1	Suve šljive (Prunus domestica L.)	Sušene šljive / suve šljive doprinose normalnoj funkciji creva.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja obezbeđuje dnevni unos od 100 g suvih šljiva. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnom unosom 100 g suvih šljiva.		2010;8(2):1486, 2012;10(6):2712
229.	13.1	Ugljeni hidrati	Ugljeni hidrati doprinose održavanju normalne funkcije mozga.	Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnom unosom od 130 g ugljenih hidrata iz svih izvora. Izjava može da se koristi za hranu koja sadrži najmanje 20 g ugljenih hidrata koji se metaboliše u ljudskom organizmu, isključujući poliole, po količinski određenoj porciji i u skladu sa izjavom MALA KOLIČINA ŠEĆERA ILI BEZ DODATOG ŠEĆERA; kao što je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika.	Izjava ne može da se koristi za namirnicu koja je 100 % šećer.	2011;9(6):2226
230.	14.1.a	Beta glukan iz ječma	Beta glukan iz ječma doprinosi snižavanju nivoa holesterola u krvi. Visok holesterol je faktor rizika u	Izjava može da se koristi samo za hranu koja sadrži najmanje 1g beta glukana iz ječma po porciji. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnom unosom 3 g beta glukana iz ječma.		EFSA-Q-2011-00798 EFSA-Q-2011-00799

			razvoju koronarne bolesti srca.			
231.	14.1.a	Guma za žvakanje bez šećera	Guma za žvakanje bez šećera pomaže pri neutralizaciji kiselina koje uzrokuju stvaranje zubnog plaka. Kiseline koje uzrokuju stvaranje zubnog plaka predstavljaju faktor rizika u razvoju zubnog karijesa.	Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže žvakanjem 2-3 g guma za žvakanje bez šećera 20 minuta najmanje 3 puta dnevno nakon obroka.		EFSA-Q-2010-00120
232.	14.1.a	Guma za žvakanje bez šećera	Guma za žvakanje bez šećera pomaže smanjenju demineralizacije zuba. Demineralizacija zuba je faktor rizika u razvoju zubnog karijesa.	Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže žvakanjem 2-3 g guma za žvakanje bez šećera 20 minuta najmanje 3 puta dnevno nakon obroka.		EFSA-Q-2010-00119
233.	14.1.a	Beta glukan iz ovs	Beta glukan iz ovs doprinosi snižavanju nivoa holesterola u krvi. Visok holesterol je faktor rizika u razvoju koronarne bolesti srca.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja sadrži najmanje 1 g beta glukana iz ovs po porciji. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom 3 g beta glukana iz ovs.		EFSA-Q-2008-681
234.	14.1.a	Biljni steroli / estri biljnih stanola	Pokazalo se da biljni steroli i estri biljnih stanola doprinose snižavanju nivoa holesterola u krvi. Visok holesterol je faktor rizika u razvoju koronarne bolesti srca.	Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom 1,5-2,4 g biljnih sterola / stanola. Značajni efekat može se postići samo sa hranom sledećih kategorija: mazive masti, mlečni proizvodi, majonez i prelive za salatu. Pri navođenju korisnog efekta potrošač se mora informisati o uticaju na smanjenje nivoa holesterola od 7-10% i vremenu potrebnom za postizanje tog efekta za 2 do 3 nedelje.		EFSA-Q-2008-779
235.	14.1.a	Biljni steroli: Steroli ekstrahovani iz	Pokazalo se da biljni steroli doprinose	Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom 1,5 - 2,4 g		EFSA-Q-2008-085

		biljaka, slobodni ili esterifikovani sa jestivim masnim kiselinama.	snižavanju nivoa holesterola u krvi. Visok holesterol je faktor rizika u razvoju koronarne bolesti srca.	biljnih sterola. Značajni efekat može se postići samo sa hranom sledećih kategorija: mazive masti, mlečni proizvodi, majonez i prelive za salatu. Pri navođenju korisnog efekta potrošač se mora informisati o uticaju na smanjenje nivoa holesterola od 7 -10% i vremenu potrebnom za postizanje tog efekta za 2 do 3 nedelje.		
236.	14.1.a	Estri biljnih stanola	Pokazalo se da estri biljnih stanola doprinose snižavanju nivoa holesterola u krvi. Visok holesterol je faktor rizika u razvoju koronarne bolesti srca.	Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom 1,5-2,4 g g biljnih stanola. Značajni efekat može se postići samo sa hranom sledećih kategorija: mazive masti, mlečni proizvodi, majonez i prelive za salatu. Pri navođenju korisnog efekta potrošač se mora informisati o uticaju na smanjenje nivoa holesterola od 7-10% i vremenu potrebnom za postizanje tog efekta za 2 do 3 nedelje.		EFSA-Q-2008-118
237.	14.1.a	Guma za žvakanje zaslađena sa 100%-tnim ksilitolom	Pokazalo se da guma za žvakanje zaslađena sa 100%-tnim ksilitolom smanjuje zubni plak. Zubni plak je faktor rizika za razvoj karijesa kod dece.	Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže žvakanjem 2-3 g guma za žvakanje bez šećera sa 100%-tnim ksilitolom, 3 puta dnevno nakon obroka.		EFSA-Q-2008-321
238.	14.1.b	Dokosaheksaenska kiselina (engl. DHA)	Unos dokosaheksaenske kiseline (DHA) tokom trudnoće i dojenja doprinosi normalnom razvoju mozga fetusa i odojčadi.	Informacija za trudnice i dojilje: Koristan efekat se postiže unosom 200 mg DHA na dan uz preporučeni dnevni unos omega-3 masnih kiselina za odrasle, npr. 250 mg DHA i eikosapentaenske kiseline (EPA). Izjava se može navesti samo na hrani koja obezbeđuje dnevni unos od najmanje 200 mg DHA.		EFSA-Q-2008-773
239.	14.1.b	Dokosaheksaenska kiselina (engl. DHA)	Uzimanje dokosaheksaenske kiseline (DHA) doprinosi normalnom razvoju	Informacija za potrošače: Koristan efekat se postiže uzimanjem 100 mg DHA dnevno. Kada se izjava ističe na prelaznoj formuli za odojčad, ta hrana treba da sadrži najmanje 0,3% DHA od ukupnih masnih kiselina.		EFSA-Q-2008-211, EFSA-Q-2008-688, EFSA-Q-2008-689

			odojčadi do 12 meseci.		
240.	14.1.b	Dokosaheksaenska kiselina (engl. DHA)	Unos dokosaheksaenske kiseline (DHA) tokom trudnoće i dojenja doprinosi normalnom razvoju oka kod fetusa i dojene odojčadi.	Informacija za trudnice i dojilje: Koristan efekat se postiže unosom 200 mg DHA na dan uz preporučeni dnevni unos omega-3 masnih kiselina za odrasle, npr. 250 mg DHA i eikosapentaenske kiseline (EPA). Izjava se može navesti samo na hrani koja obezbeđuje dnevni unos od najmanje 200 mg DHA.	EFSA-Q-2008-675
241.	14.1.b	α - linolenska i linolna kiselina (engl. ALA / LA)	Esencijalne masne kiseline potrebne su za normalan rast i razvoj dece.	Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom od 2 g α - linolenske kiseline i dnevnim unosom 10 g linolne kiseline.	EFSA-Q-2008-079
242.	14.1.b	Kalcijum i vitamin D	Kalcijum i vitamin D doprinose normalnom rastu i razvoju kostiju dece.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine kalcijuma i vitamina D koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika	EFSA-Q-2008-116
243	14.1.b	Kalcijum	Kalcijum doprinosi normalnom rastu i razvoju kostiju dece.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine kalcijuma koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika	EFSA-Q-2008-322
244	14.1.b	Vitamin D	Vitamin D doprinosi normalnom rastu i razvoju kostiju dece.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina D koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika	EFSA-Q-2008-323
245.	14.1.b	Fosfor	Fosfor doprinosi normalnom rastu i razvoju kostiju dece.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine fosfora koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika	EFSA-Q-2008-217
246.	14.1.b	Jod	Jod doprinosi normalnom rastu dece.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine joda koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR	EFSA-Q-2008-324

				(NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		
247.	14.1.b	Gvožđe	Gvožđe doprinosi normalnom kognitivnom razvoju dece.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine gvožđa koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I / ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		EFSA-Q-2008-325
248.	14.1.b	Proteini	Proteini su potrebni za normalan rast i razvoj kostiju dece.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je najmanje izvor proteina prema nutritivnoj izjavi "IZVOR PROTEINA" kao što je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika.		EFSA-Q-2008-326
249.	14.1.a	Kalcijum	Kalcijum doprinosi smanjenju gubitka minerala kostiju kod žena posle menopauze. Niska mineralna koštana gustina je faktor rizika za prelome kostiju usled osteoporoze	Izjava može da se koristi samo za hranu koja u količinski određenoj porciji sadrži najmanje 400 mg kalcijuma. Potrošača treba informisati da je ova izjava namenjena ženama sa 50 i više godina i da se koristan efekat dobija dnevnim unosom od najmanje 1.200 mg kalcijuma iz svih izvora. Izjava može da se koristi samo na hrani sa dodatim kalcijumom namenjenoj ženama sa 50 i više godina.		EFSA-Q-2008-721, Q-2009-00940
250.	14.1.a	Kalcijum i vitamin D	Kalcijum i vitamin D doprinose smanjenju gubitka minerala kostiju kod žena posle menopauze. Niska mineralna koštana gustina je faktor rizika za prelome kostiju usled osteoporoze	Izjava može da se koristi samo za dodatke ishrani koji u dnevnoj dozi obezbeđuju najmanje 400 mg kalcijuma i 15 µg vitamina D. Potrošača treba informisati da je ova izjava namenjena ženama sa 50 i više godina i da se koristan efekat dobija dnevnim unosom od najmanje 1.200 mg kalcijuma i 20 µg vitamina D iz svih izvora. Izjava može da se koristi samo za dodatke ishrani sa dodatim kalcijumom i vitaminom D, namenjenim ženama sa 50 i više godina.		EFSA-Q-2008-721, Q-2009-00940
251.	14.1.a	Vitamin D	Vitamin D doprinosi smanjenju rizika od padova povezanih sa posturalnom nestabilnošću i mišićnom	Izjava može da se koristi samo za dodatke ishrani koji u dnevnoj dozi obezbeđuju najmanje 15 µg vitamina D. Potrošača treba informisati da se koristan efekat dobija dnevnim unosom od najmanje 20 µg vitamina D iz svih izvora.		EFSA-Q-2010-01233

			slabošću. Padovi su faktor rizika za prelome kostiju muškaraca i žena sa 60 i više godina.	Izjava može da se koristi samo za dodatke ishrani sa dodatim vitaminom D, namenjenim za muškarce i žene sa 60 i više godina.		
252.	14.1.a	Folna kiselina	Dodatnim unosom folne kiseline povećava se nivo folata kod majke. Nizak nivo folata kod majke je faktor rizika za razvoj oštećenja neuralne cevi kod fetusa.	Izjava može da se koristi samo za dodatke ishrani koji u dnevnoj dozi obezbeđuju najmanje 400 µg folne kiseline. Potrošača treba informisati da je ciljna grupa žena u reproduktivnom periodu a da se koristan efekat dobija dodatnim dnevnim unosom 400 µg folne kiseline tokom najmanje jednog meseca pre i tri meseca posle začeća.		EFSA-Q-2013-00265
253.	14.1.a	Mononezasićene i/ili polinezasićene masne kiseline	Zamena zasićenih masti nezasićenim mastima u ishrani doprinosi snižavanju nivoa holesterola u krvi. Visok holesterol je faktor rizika u razvoju koronarne bolesti srca.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je bogata nezasićenim masnim kiselinama u skladu sa propisanim uslovima za navođenje nutritivne izjave "Bogato nezasićenim mastima", definisanim u Prilogu 1. ovog pravilnika. Izjava može da se koristi samo za masti i ulja.		EFSA-Q-2009-00458
254.	14.1.b	Vitamin D	Vitamin D doprinosi normalnoj funkciji imunog sistema dece.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je izvor najmanje one količine vitamina D koja je navedena u nutritivnoj izjavi IZVOR (NAZIV VITAMINA) I/ILI (NAZIV MINERALA) iz Priloga 1. ovog pravilnika		EFSA-Q-2014-00826

¹ Pri obaveštenju, subjekat u poslovanju mora priložiti dokaz o minimalnoj dozi

² Pri obaveštenju, subjekat u poslovanju mora priložiti dokaz o sadržaju

³ Pri obaveštenju, subjekat u poslovanju mora priložiti dokaz o čistoći

⁴ Pri obaveštenju, subjekat u poslovanju mora priložiti dokaz o specifikaciji maslinovog ulja

⁵ Pri obaveštenju, subjekat u poslovanju mora priložiti dokaz o specifikaciji za ukupni i nesvarljivi skrob

Prilog 2a

ZDRAVSTVENE IZJAVE KOJE SU UTEMELJENE NA NAUČNIM DOKAZIMA NOVIJEG RAZVOJA I KOJE UKLJUČUJU ZAHTEV ZA ZAŠTITOM VLASNIČKIH PODATAKA

Red. br.	Vrsta zdravstvene izjave	Hranljivi sastojak/ supstanca/hrana/ kategorija hrane	Zdravstvena izjava	Uslovi korišćenja zdravstvene izjave	Upozorenja vezana za zdravstvenu izjavu	Proizvođač (pravo na korišćenje)/datum odobrenja autorizovane zdravstvene izjave	Referenca mišljenja EFSA-e Journal
1.	13.5	Nesvarljivi ugljeni hidrati	Konzumiranje hrane/ pića koja sadrže [ime svih upotrebljenih nesvarljivih ugljenih hidrata] umesto šećera izaziva smanjenje porasta šećera u krvi nakon konzumiranja u poređenju sa hranom/ pićima koja sadrže šećer	Izjava može da se koristi ukoliko se šećer zameni nesvarljivim ugljenim hidratima, a to su ugljeni hidrati koji se ne metabolišu niti apsorbuju u tankom crevu, tako da količina šećera u hrani ili piću bude smanjena barem onoliko koliko je navedeno u nutritivnoj izjavi SMANJEN SADRŽAJ [NAZIV HRANLJIVE MATERIJE] kako je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika		Beneo-Orafti SA Sensus B.V. Cosucra-Groupe Warcoing S.A./30.05.2016	Q-2013-00615, Q-2014-00044, Q-2014-00073
2.	13.5	Ugljeni hidrati	Ugljeni hidrati doprinose oporavku normalne funkcije mišića (kontrakcije) nakon vrlo intenzivnog i/ili dugotrajnog fizičkog vežbanja koje dovodi do umora mišića i trošenja zaliha glikogena u poprečnoprugastom mišiću	Izjava može da se koristi samo za hranu iz koje se dobijaju ugljeni hidrati koje metaboliše čovek (isključujući polirole). Potrošača treba informisati da se koristan efekat dobija uzimanjem ugljenih hidrata iz svih izvora, pri ukupnom uzimanju 4 g/kg telesne težine, u porcijama, unutar prva 4 sata i najkasnije 6 sati nakon vrlo intenzivnog i/ili dugotrajnog fizičkog vežbanja koje dovodi do umora mišića i iskorištavanja zaliha glikogena u poprečnoprugastom mišiću.	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je namenjena odraslim osobama koje su vrlo intenzivno ili dugotrajno fizički vežbale što je dovelo do umora mišića i trošenja zaliha glikogena u poprečnoprugastom mišiću.	Aptonia/06.01.2015	Q-2013-00234

3.	13.5	Kreatin	Dnevnom konzumacijom kreatina može se poboljšati doprinos treninga snage na mišićnu snagu odraslih osoba starijih od 55 godina.	Informacija za potrošača starijeg od 55 godina koji se redovno bave treningom snage: Koristan efekat se postiže unosom 3 g kreatina dnevno uz obavljanje treninga snage, kojim se omogućuje povećanje opterećenja tokom vremena. Učestalost treninga je tri puta nedeljno tokom nekoliko nedelja uz intenzitet od barem 65% - 75% najvećeg opterećenja pri jednom ponavljanju (*). (*) "Najveće opterećenje pri jednom ponavljanju označava najveću težinu koju osoba može podići ili najveću silu koju može proizvesti pri jednom ponavljanju."	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je namenjena odraslim osobama starijim od 55 godina koje se redovno bave treningom snage.	AlzChem AG/07.04.2017	Q-2015-00437
4.	13.5	Laktitol	Laktitol doprinosi normalnom radu creva povećanjem učestalosti stolice	Izjava se može koristiti samo na dodacima ishrani koji sadrže 10 g laktitola u jednoj količinski određenoj dnevnoj porciji. Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže uzimanjem 10 g laktitola u jednoj dnevnoj porciji.	Izjava se ne sme navoditi na hrani namenjenoj deci.	DuPont Nutrition BioScience ApS/10.04.2017	Q-2015-00375
5.	13.5	Vlakna šećerne repe	Vlakna šećerne repe doprinose povećanju volumena stolice	Izjava može da se koristi samo za hranu koja je najmanje bogata tom vrstom vlakana prema nutritivnoj izjavi BOGATOJ VLAKNIMA kako je navedeno u Prilogu 1. ovog pravilnika		Nordic Sugar A/S/ 17.01.2014	Q-2011-00972
6.	13.5	Nefermentisani ugljeni hidrati	Konzumiranje hrane/pića koja sadrže <naziv svih upotrebljenih nefermentisanih ugljenih hidrata> umesto fermentisanih ugljenih hidrata doprinosi održavanju mineralizacije zuba.	Za korišćenje izjave potrebno je fermentisane ugljene hidrate (1**) u hrani/piću zameniti sa nefermentisanim ugljenim hidratima (2***) u takvim količinama da konzumiranje takve hrane/pića u prvih pola sata ne snižava pH plaka ispod 5,7. (1**) Fermentisani ugljeni hidrati su oni ugljeni hidrati ili smeše ugljenih hidrata koji konzumiranjem u hrani/piću bakterijskom		Roquett Freres/30.05.2016	Q-2013-00040

				fermentacijom u prvih pola sata snižavaju pH plaka ispod 5,7, što se utvrđuje in vivo ili in situ telemetrijom pH plaka. (2 ^{***}) Nefermentisani ugljeni hidrati su oni ugljeni hidrati ili smeše ugljenih hidrata koji konzumiranjem u hrani/piću bakterijskom fermentacijom u prvih pola sata ne snižavaju pH plaka ispod 5,7 što se utvrđuje in vivo ili in situ telemetrijom pH plaka.			
7.	13.5	Prirodni inulin iz cikorije	Inulin iz cikorije doprinosi normalnom radu creva povećanjem učestalosti stolice	Potrošača treba informisati da se koristan efekat postiže dnevnim unosom od 12g inulina iz cikorije. Ova izjava se može koristiti samo za hranu koja omogućava dnevni unos od najmanje 12g prirodnog inulina iz cikorije, nefrakcionisane mešavine monosaharida (<10%), disaharida, fruktana inulinskog tipa i inulina ekstrakovanog iz cikorije sa srednjim stepenom polimerizacije ≥ 9.		Beneo-Orafti S.A., /01.01.2016.	Q-2014-00403

Prilog 3.

OBRAZAC ZA PODNOŠENJE OBAVEŠTENJA MINISTARSTVU ZDRAVLJA O PROIZVODU SA ZDRAVSTVENOM IZJAVOM	
Popunjava subjekat u poslovanju hranom:	
Podaci o nazivu i adresi subjekta u poslovanju hranom koji hranu sa zdravstvenom izjavom stavlja na tržište	
Proizvod ili grupa proizvoda	
Odobrena zdravstvena izjava na proizvodu (navesti i broj zdravstvene izjave iz Priloga 2) sa tekstom izjave na srpskom jeziku:	
ako se radi o "on-hold" zdravstvenoj izjavi, navesti broj iz EU registra "On - Hold" zdravstvenih izjava sa tekstom izjave na srpskom jeziku	
količina aktivne komponente (hranljiva ili druga materija) - nosioca zdravstvene izjave u odnosu na propisani uslov za korišćenje zdravstvene izjave na proizvodu* *Prilog dokaz: proizvođačka specifikacija, izveštaj o laboratorijskom ispitivanju i sl.)	

Prilog:

- 1) Originalna ambalaža (za proizvode iz uvoza) ili idejno rešenje ambalaže za svaki proizvod (skenirano)
- 2) Dokaz o uplati republičke administrativne takse za zahtev radi upisa u bazu podataka Ministarstva o prijavljenim zdravstvenim izjavama (po T.br. 1. Zakona o republičkim administrativnim taksama)
- 3) Kopija rešenja o upisu privrednog subjekta u poslovanju hranom u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne subjekte

Ime i prezime kontakt lica koje je podnelo obaveštenje Ministarstvu zdravlja o proizvodu sa zdravstvenom izjavom

Datum podnošenja obrasca

Institucija kojoj se zahtev podnosi

Ministarstvo zdravlja
Sektor za inspeksijske poslove
Nemanjina 22-26, 11000 Beograd

Napomene: